

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem.

Zamek.

WIADOMOŚCI**ZWIĄZKU
POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH
I ZWIĄZKU POLSKICH CZASOPISM
TECHNICZNYCH I ZAWODOWYCH**

ROK VI

WARSZAWA, 20 maja 1930 R.

Nr. 20

STOWARZYSZENIA TECHNICZNE ZRZESZONE:

Stowarzyszenie Techników Polskich w Warszawie.
Polskie Towarzystwo Politechniczne we Lwowie.
Związek Polsk. Inżyn. Kolejow. Krakowskie Tow. Techniczne.
Stow. Elektrotechn. Polskich.
Polskie Stow. Inż. i Techn. województwa Śląskiego.
Stow. Polsk. Inżynierów Górniczych i Hutniczych.
Stow. Techników w Sosnowcu.
Stow. Techników Polskich w Wilnie.
Stowarzyszenie Inżynierów i Architektów w Poznaniu.
Stow. Techników w Poznaniu.
Stowarzyszenie Techników województwa Lubelskiego.
Związek Inżynierów Drogowych.
Stowarzyszenie Inżynierów i Techników ziemi Radomskie!

Wołyńskie Stowarzyszen. Techników w Łucku.
Stowarzyszenie Polsk. Inż. Przem. Naftowego w Boryslawiu.
Sekcja Techniczna Towarzystwa Wiedzy Wojskowej.
Stowarzyszenie Techników Polskich w Bydgoszczy.
Związek Techników Polskich w Czestochowie.
Stow. Techników Polskich w Toruniu.
Kulawskie Stowarzyszenie Techników we Włocławku.
Koło Techników w Ostrowcu.
Koło Techn. w Starachowicach.
Stow. Techników w Grudziądzu.
Stowarzyszenie Techników województwa Kieleckiego.
Stowarzyszenie Inżynierów Polaków w Ameryce.

TREŚĆ:

Sprawozdanie Krakowskiego Tow. Technicznego. A-89
Przemówienie Inż. P. Drzewieckiego A-91
Z Kuj. Stow. Techników A-92
(W załączeniu dla członków Stow. Techników Polskich w Warszawie —
Sprawozdanie za r. 1929).

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, ULICA CZACKIEGO 5

Konto czekowe P. K. O. 5878.

OGŁOSZENIA: $\frac{1}{4}$ str. 140 zł., $\frac{1}{2}$ str. 85 zł., $\frac{1}{4}$ str. 55 zł., $\frac{1}{8}$ str. 30 zł., $\frac{1}{16}$ str. 18 zł.

Prenumerata za kwartał zł. 1. Cena Nr. 20 — 25 gr.

Członkowie Zrzeszonych Stowarzyszeń wpłacają ulgową prenumeratę przez swe Stowarzyszenia.

Za prenumeratę dodatku Kroniki Technicznej 4 zł. kwartalnie.

STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW POLSKICH

w Warszawie

KONTO — P. K. O. Nr. 128.

I. POSIEDZENIE TECHNICZNE.

W piątek, dnia 23 maja r. b. o godz. 8-ej wiecz. w Wielkiej Sali gmachu Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie (Czackiego 3-5), odbędzie się posiedzenie techniczne, na którym p. Tadeusz Golda wygłosi odczyt p. t.: „Budowa dróg betonowych i asfaltowych w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej”.

II. KOMUNIKATY KÓŁ I WYDZIAŁÓW.

Dnia 20 maja r. b. odbędzie się posiedzenie Koła Mechaników, na którym p. inż. Cegielski wygłosi odczyt p. t.: „Zastosowanie pomp odśrodkowych do otworów wgłębnych”. Posiedzenie odbędzie się w sali nr. IV.

Dnia 3 czerwca r. b. na kolejnym posiedzeniu Koła Mechaników w sali nr. IV wygłosi odczyt p. inż. Józef Landau p. t.: „O akumulatorach Ruthsa i ich zastosowaniu w przemyśle i elektrowni” — z przeżroczami.

ZARZĄD KOŁA B. WYCH. POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ zawiadamia, że z racji 25-lecia strajku szkolnego, w dniu 29 maja r. b. odbędzie się Ogólny Zjazd Koleżeński z następującym porządkiem dziennym: godz. 9 min. 30 rano msza święta w kościele Zbawiciela, godz. 10 min. 30 rano akademja w auli Politechniki Warszawskiej z udziałem wprowadzonych gości, na którą składają się następujące referaty: 1) ogólna charakterystyka społeczeństwa i młodzieży politechnicznej epoki 1898—1905 r.” — wygłosi kol. A. Ponikowski; 2) organizacja i życie w „Zjednoczeniu” — wygłosi kol. Z. Piotrowski; 3) udział młodzieży politechnicznej w ruchach rewolucyjno-niepodległościowych — wygłosi kol. A. Kowalski; 4) udział młodzieży politechnicznej w pracy oświatowo-narodowej — wygłosi kol. K. Jakimowicz; 5) udział młodzieży politechnicznej w walce o szkolnictwo polskie — wygłosi kol. P. Podgórski. Po akademji o godz. 14-ej wspólny obiad w ścisłym gronie koleżeńskim. Udział w Zjeździe wynosi zł. 5. Obiad zł. 20. Koledzy, którzy będą chcieli uczestniczyć w obiedzie, proszeni są o wpłacenie do P. K. O. na konto 9816 złotych 20 do dnia 22 maja r. b. Wszelkich informacji w sprawie zjazdu udzielają: przewodniczący Koła kol. Lucjan Orłowski, Warszawa, Krucza 14, tel. 525-68 i 317-55 oraz sekretarz kol. Wacław Gaładyk, Warszawa, Kielecka 43, tel. 220-01. Zarząd Koła ma przybiecane ulgi kolejowe dla uczestników Zjazdu oraz ulgowe bilety do teatrów.

III. DZIAŁ INFORMACYJNY

POSADY WAKUJĄCE:

- 36—Dnia 1 sierpnia 1930 r. będzie do objęcia w Magistracie m. Pińska posada Rzeczoznawcy Technicznego, przez osobę posiadającą kwalifikację w myśl art. 361 i uprawnienia budowlane wg. art. 387 Prawa Budowlanego. Wynagrodzenie: pobory urzędnika państwowego VII kat. pracy i 15% dodatek komunalny. Petent winien posiadać kilkunastoletnią praktykę budowy domów, dróg i instalacji elektrycznej. Podania, do których należy dołączyć życiorys i referencje, należy kierować do p. Prezydenta m. Pińska.
- 38—Energicznego Inżyniera z praktyką w konstrukcjach żelaznych (projekty) i z pewnym wyrobieniem handlowym poszukuje Wytw. Art. Techn. Stow. Stow. wisko zupełnie samodzielne, pożądana jest więc pewna gwarancja lub poważne referencje.

(D. ciąg patrz III str. okładki).

Polska Bibliografia Techniczna.

- P** 1925. 669.1
B Przgl. Górn. Hutn. Nr. 21.
T FESZCZENKO - CZOPIWSKI J.
 prof. Akad. Górn. w Krakowie. O rekrystalizacji. 2800 sł. + 14 rys.
- P** 1925. 622.814
B Przgl. Górn. Hutn. Nr. 22.
T WÓJCIK W. inż. Wybuch pyłu węglowego na kopalni Heinitz w dn. 31 stycznia r. 1923. 960 sł.
- P** 1925. 669:658 01
B Przgl. Górn. Hutn. Nr. 23 i 24.
T ZIEMBA KAZIMIERZ inż. Zagadnienia organizacji pracy w hutnictwie (tłum. z niem. inż. Seidler-Zborowski prof. Szkoły Górniczo-Hutniczej w Dąbrowie Górniczej). 2100 sł.
- P** 1925. 621.367:669.187
B Przgl. Górn. Hutn. Nr. 23.
T RADZIEWIECKI KAZIMIERZ inż. met. Budowa pieca elektrycznego. 560 sł. + 4 rys.
- P** 1925. 621.311.1(7)
B Przgl. Górn. Hutn. Nr. 23.
T ZAWADZKI J. inż. Rozwój amerykańskiej gospodarki elektrycznej za ostatnie 5 lat. 490 sł.
- P** 1925. 669.1
B Przgl. Górn. Hutn. Nr. 24.
T FESZCZENKO - CZOPIWSKI J.
 prof. Starzenie metali i stopów metalowych. 2100 sł. + 13 sł. + 2 tab.
- P** 1927. 657.47+338
B Przgl. Org. Nr. 1.
T ADAMIECKI K. prof. Uwagi w sprawie kosztów własnych wytwarzania. 5000 sł. + 4 rys. + 2 tab.
- P** 1927. 634.92
B Przgl. Org. Nr. 1.
T TISSEN R. O organizacji administracji lasów państwowych. 1450 sł.
- P** 1927. 651.4
B Przgl. Org. Nr. 1.
T TISSEN R. O usprawnieniu pracy w urzędach państwowych. 480 sł. + 2 rys.
- P** 1927. 338
B Przgl. Org. Nr. 1 i 2.
T 'Carpenter C. U.
 SZYMAŃSKI KAZIMIERZ (Detroit Mich). O wyśledzeniu owych przeciętnych 28% strat. Przekł. z ang. Szymański Kazimierz (Detroit Mich.) (artykuł ogł. w „Manufacturing Industries” w sierpniu i wrześniu 1926 r.). 4800 sł. + 4 tabl.
- P** 1927. 651.4
B Przgl. Org. Nr. 1.
T DUMAINE Ch., „Mon Bureau” styczeń 1926. Konieczność zmniejszenia kosztów utrzymania biura. 1000 sł. + 5 rys.
- P** 1927. 331:622.33
B Przgl. Org. Nr. 1.
T CLARC WALLACE. Zastosowanie naukowej organizacji w przemyśle węglowym w Polsce. 5000 sł.
- P** 1927. 65.011
B Przgl. Org. Nr. 1.
T SZYMAŃSKI KAZIMIERZ inż. (Detroit Mich.). Korzyści, płynące z zastosowania zasad naukowej organizacji (streszczone z numerów sierpniowego i wrześniowego mies. „Manufacturing Industries”. 3000 sł.
- P** 1927. 622.281:2
B Przgl. Org. Nr. 2.
T SKUP' M. inż. Organizacja robót przy odbudowie drzewnej chodników na kopalni „Kozimierz” (Zagłębie Dąbrowskie). 2000 sł. + 1 tabl. + 6 harmonogr.
- P** 1927. 65.011
B Przgl. Org. Nr. 2.
T BORNSTEIN M. inż. System premjowy a wydajność pracy. 1000 sł. + 4 rys.
- P** 1927. (072)
B Przgl. Org. Nr. 2.
T BIEGELEISEN BRONISŁAW dr. inż. Instytut dla badania konjunktur gospodarczych 900 sł. + 2 rys.

„TECHNIK”

Dwutygodnik poświęcony sprawom
górnictwa, hutnictwa,
przemysłu i budownictwa.

Redakcja i Administracja: Katowice, Ligonia 30. II p.
tel. 30-90 P. K. O. Nr. 305.249.

Prenumerata roczna zł. 12.—, półroczna zł. 6.—, kwartalna zł.3.—

Numer pojedynczy 50 groszy.

KATALOG

KSIĄŻEK, CZASOPISM
I ODDZIELNYCH
BROSZUR z DZIEDZINY

„POLSKIEJ TECHNIKI”

WYDANYCH OD ROKU 1918 DO 31 GRUDNIA 1928

UKAZAŁ SIĘ
Z DRUKU NAKŁADEM
Z W I A ̇ Z K U
POLSK. ZRZESZ.
TECHNICZNYCH.

- P 1927. 65.01
 B Przgl. Elektr. Nr. 2.
 T MOCZULSKI ROMAN (Detroit).
 Uwagi nad zestawieniem budżetu produkcji i budżetu sprzedaży w przedsiębiorstwie przemysłowym. 2000 sł.
- P 1930. 621.314
 B Przgl. Elektr. Nr. 5 i 6.
 T SKOWRONSKI JERZY inż. adjunkt Wysokich Napięć P. W. Prostownik iskrowy wysokiego napięcia. 5140 sł. + 42 rys.
- P 1930. 338:621.3
 B Przgl. Elektr. Nr. 6.
 T KANIEWSKI ST. ZB. inż. Pojemność polskiego rynku elektrotechnicznego w świetle statystyki przywozu. 840 sł. + 4 rys.
- P 1930. 621.315
 B Przgl. Elektr. Nr. 6.
 T GRABOWSKI ZBIGNIEW inż. dypl. O zwarcjach z ziemią w napowietrznych sieciach wysokonapięciowych. 3920 + 8 rys.
- P 1930. 621.316.98
 B Przgl. Elektr. Nr. 6.
 T POLSKI KOMITET ELEKTROTECHNICZNY. Wskazówki co do ochrony budowli od elektrycznych wyładowań atmosferycznych. 5320 słów.
- P 1930. 621.1
 B Przgl. Elektr. Nr. 7.
 T ZALESKI STANISŁAW inż. (Król. Huta). Para o wysokim ciśnieniu i wysokiej temperaturze. 3250 sł. + 8 rys.
- P 1930. 621.313.00.3
 B Przgl. Elektr. Nr. 7.
 T GOGOLEWSKI Z. inż. O warunkach rozwoju przemysłu maszyn elektrycznych. 3260 sł. + 2 rys.
- P 1930. 608
 B Przgl. Elektr. Nr. 7.
 T FRAYND R. inż. Wyalazcy. 840 słów.
- P 1930. 537:41
 B Przgl. Elektr. Nr. 7.
 T HENSEL G. W sprawie poruszonej przez prof. Hensla w art. p. t. „Uwagi o znakownictwie elektrotechnicznym”. 660 sł.
- P 1930. 621.396.6.00.4
 B Przgl. Elektr. Nr. 7.
 T POLSKI KOMITET ELEKTROTECHNICZNY. Przepisy budowy napowietrznych anten odbiorczych. 2360 sł. + 1 tabl.
- P 1930. 622.4:621.3.00.4
 B Przgl. Elektr. Nr. 7.
 T POLSKI KOMITET ELEKTROTECHNICZNY. Poprawki do przepisów budowy i ruchu urządzeń elektrycznych prądu silnego w podziemiach kopalni. 380 sł.
- P 1930. 621.314
 B Przgl. Elektr. Nr. 8 i 9.
 T KOPCZYŃSKI W. Z teorii i praktyki transformatorów. 5500 sł. + 12 rys. + 4 tabl.
- P 1930. 621.3.01
 B Przgl. Elektr. Nr. 8.
 T STYS WIESŁAW inż. W sprawie pojęcia wytrzymałości elektrycznej. 1760 sł.
- P 1930. 792:621.39
 B Przgl. Elektr. Nr. 8.
 T WOLANOWSKI MARCELI inż. Z techniki filmu dźwiękowego. 1200 sł. + 7 rys.
- P 1930. 621.315.00.3
 B Przgl. Elektr. Nr. 8.
 T RUBINSTEIN T. inż. Zarys rozwoju przemysłu kablowego w Polsce 1918—1929. 1090 sł.
- P 1930. 621.36:621.311
 B Przgl. Elektr. Nr. 9.
 T DZIATLIK HENRYK inż. Przyrządy grzejne w gospodarce elektrowni miejskich. 2950 sł. + 5 rys.
- P 1930. 537:41
 B Przgl. Elektr. Nr. 9.
 T STANIEWICZ L. prof. Pol. Warsz. W sprawie uwag o znakownictwie elektrotechnicznym. 1080 sł.
- P 1929. 621.32.00.3
 B Przgl. Elektr. Nr. 1.
 T CZAPLICKI TADEUSZ. O gospodarce świetlnej. 1610 sł. + 3 rys.
- P 1929. 66:621.3:00.3
 B Przgl. Elektr. Nr. 1.
 T ZALESKI STANISŁAW inż. Gospodarka elektryczna państwowej fabryki związków azotowych w Chorzowie. 1320 sł. + 6 rys.

REGULAMIN GRY SEKCJI TENNISOWEJ.

Koła Sport. przy Stowarzyszeniu Techników Polskich w Warszawie

1. Członkowie Sekcji Tennisowej.

Członkowie Sekcji Tennisowej dzielą się na członków zwyczajnych i członków nadzwyczajnych. Członkami zwyczajnymi Sekcji Tennisowej mogą być tylko członkowie zwyczajni Koła Sportowego, członkami nadzwyczajnymi — osoby wprowadzone przynajmniej przez 2-ch członków zwyczajnych Sekcji Tennisowej i przyjęte przez Prezydjum Sekcji Tennisowej.

Deklaracje o przystąpieniu do Sekcji Tennisowej przyjmuje kancelarja Stowarzyszenia Techników w godzinach urzędowych.

2. Goście wprowadzeni Sekcji Tennisowej.

Osoby grające wraz z członkami zwyczajnymi lub członkami nadzwyczajnymi są gośćmi wprowadzonymi Sekcji Tennisowej.

O ile kort nie jest zarezerwowany przez członków, to członkowie zwyczajni i członkowie nadzwyczajni mają prawo zamówić dla swych gości kort nawet wtedy, gdy nie grają razem z nimi. Członkowie ponoszą całkowitą odpowiedzialność za wprowadzonych gości.

3. Osoby obce, grające na kortach.

O ile kort jest wolny, to w godzinach niezajętych może być odnajmowany osobom obcym. Odpowiada wtedy za całość urządzeń, jak i za wpływ za odnajem, zarząd sekcji.

4. Opłaty.

a) Członków zwyczajnych i członków nadzwyczajnych obowiązują następujące opłaty:

1) wpisowe — złotych 50 (wpisowe może być wpłacone w 4-ch ratach: w 1-ym roku 20 zł., w 2-im — 10 zł., w 3-im — 10 zł. i w 4-ym — 10 zł.).

2) składka sezonowa — 20 zł. corocznie;

3) opłata za każdą godzinę gry od osoby-członka 40 gr. Po przegraniu zamówionej uprzednio godziny członkowie mają prawo grać w ciągu następnej godziny tego samego dnia o ile na godzinę tą niema innych zgłoszeń.

b) Goście wprowadzeni płaćą za każdą godzinę gry zamówionej po 1 zł. od osoby.

c) Osoby obce (niewymienione w punktach a) i b) płaćą za każdą godzinę gry za cały kort 3 złote przy 2 grających i 4 złote przy większej ilości grających.

d) Opłaty wyszczególnione w punktach a), b) i c) rozumieją się łącznie z wynagrodzeniem chłopców podających piłki, lecz bez piłek i rakiet.

e) Opłata za korty tenisowe uiszczana winna być zgóry przy zamawianiu kortów, lub też przed rozpoczęciem gry, o ile grający nie zamawiali kortu.

WIADOMOSCI Z WIAZANKU POLSKICH ZRZESZEN TECHNICZNYCH

Rok VI.

Warszawa, 20 Maja 1930 r.

Nr. 20.

Sprawozdanie Krak. Tow. Technicznego za czas od 1. II. do 30. IV. 30 r.

Stan członków w dniu 1.II.1930 r.	509
Przyjęto w okresie sprawozdawczym	38
	546
Wystąpiło	2
Wykreślono z powodu niepłacenia wkładek	20
	22
Stan w dniu 30.IV.1930 r.	525
a to: 392 miejscowych	
133 zamiejscowych	

ZEBRAŃ ODCZYTOWYCH w okresie sprawozdawczym odbyło się 11, a mianowicie:

- 7.II.1930 r. Inż. Kisielewski Stanisław: „Współczesny ciężki przemysł maszynowy we Włoszech i Francji”.
- 14.II „ Prof. Dr. Goetel Walery: „Południowa Afryka jako kraj rozkwitu górnictwa” (z przezroczeniami). Odczyt ten urządzone wspólnie ze Stowarzyszeniem Pol. Inżynierów Górniczych i Hutniczych.
- 21.II „ Inż. Mysłowicz Szczesny: „O technice filmu dźwiękowego” (z obrazami świetlnymi).
- 28.II „ Prof. Piątkiewicz Bronisław: „Fotogrametrja i ważniejsze jej zastosowania, głównie w dziedzinie zdjęć topograficznych” (z pokazem prac i przyrządów).
- 7.III „ Prof. Inż. Dawidowski Roman: „Nowsze wyniki badań teorii spalania węgla w paleniskach przemysłowych” (Odczyt urządzone wspólnie ze Stow. Pol. Inż. Górn. i Hutn.)
- 14.III „ Prof. Dr. Rozen Zygmunt: „O niewyzyskanych złożach mineralnych w Polsce”. (Odczyt urządzone wspólnie ze Stow. Pol. Inżynierów Górn. i Hutn.).
- 21.III „ Inż. Seifert Mieczysław, Dyr. Gazowni Miejsk.: „Gazyfikacja z zagłębia naftowego”.
- 28.III „ Prof. U. J. Inż. Sikorski Tadeusz: „Wyzyskanie sił wodnych” (zebranie dyskusyjne).
- 4.IV „ Dr. Inż. Doliński Jarosław: „Nietrujący gaz węglowy”.
- 8.IV „ Inż. Czerwiński Jan: „Piąty Zjazd Gospodarczy Europy Środkowej we Wrocławiu”.

11.II 1930 r. Odczyt urządany wspólnie z Ligą Morską i Rzeczną:
Prof. Inż. Cybulski Kazimierz: „Czar i groza morza”
(z obrazami świetlnymi).

Poza zebraniem odczytowym urządono 1 wycieczkę w dniu
10.IV do Elektrowni Miejskiej.

Wydział

odbył w okresie sprawozdawczym 2 posiedzenia w dniach 11 marca i 11 kwietnia. Omawiano cały szereg spraw bieżących — przyjęto sprawozdania z działalności niżej wymienionych Komisji — wybrano delegatów na Zjazd Delegatów Fachowych w sprawie mieszkaniowej w osobach: kol. Czaplickiego i kol. Struszkiewicza. Przyjęto na członków Towarzystwa zgłoszonych gremjalnie członków Krak. Koła Związku Pol. Inżynierów Kolejowych w liczbie 33.

Komisje:

Mieszkaniowa — odbyła posiedzenie w dniu 27 lutego celem skonkretyzowania wniosków w sprawie rozwiązania problemu mieszkaniowego. Wnioski te zostały przesłane do Związku Pol. Zrzeszeń Technicznych.

Komisja w sprawie stypendjum im. Macieja Moraczewskiego — odbyła posiedzenia w dniach 18.II, 15.III i 11.IV. Ułożono odnośny regulamin, na podstawie którego uchwalono udzielać stypendjów w charakterze pożyczek zwrotnych naprzemian słuchaczom lub absolwentom Akademii Górniczej i Szkoły Przemysłowej w Krakowie. Udzielanie stypendjów rozpocznie się z r. szk. 1930/31.

Komisja w sprawie statutu Pol. Towarzystwa Technicznego — odbyła posiedzenia w dniach 4.II i 1.IV. Komisja ta biorąc pod uwagę istnienie Związku Pol. Zrzeszeń Technicznych, spełniającego ku ogólnemu zadowoleniu swe zadania, oraz wyczuwając specyficzne nastroje panujące na terenach poszczególnych Towarzystw uchwaliła nie zgłaszać narazie gotowości przystąpienia do Polskiego Towarzystwa Technicznego.

W związku ze sprawą mieszkaniową Towarzystwo rozpoczęło już prowadzenie statystyki brakujących mieszkań — rozsyłając odnośne kwestjonariusze do wszystkich miast Polski liczących ponad 10.000 mieszkańców.

Zebrania wtorkowe towarzyskie odbywają się stale przy dość liczny udziałem członków.

Przemówienie Inż. P. Drzewieckiego

W niedzielę dnia 13 b. m. o godz. 12-iej w południe odbył się w Wielkiej sali Stow. Techników Zjazd byłych wychowanców Szkoły im. Staszica z okazji 25-lecia istnienia tej szkoły. Na zjeździe tym Stowarzyszenie Techników, jako założyciel tej szkoły, reprezentowaną było przez p. inż. Piotra Drzewieckiego, przemówienie którego, wygłoszone podczas zjazdu, podajemy poniżej:

Uroczystość dzisiejsza jest radosną i budującą nie tylko dla wychowanców szkoły polskiej i dla jej kierowników, ale i dla założycieli szkoły polskiej, którzy dokonali tego w najtrudniejszych chwilach życia narodu polskiego.

Chwila dzisiejsza świadczy jak słuszną była, niezachwiana podczas niewoli, wiara narodu polskiego w jego siły żywotne i jak słuszne było przekonanie ogólne, iż sprawiedliwość dziejowa z upadkiem Państwa Polskiego nigdy się nie pogodzi.

Jakkolwiek odrodzenie Polski stało się faktem w wyniku jednej z największych katarstrof wojennych znanych w historii, — to jednak fakt ten gruntuje się na niewygasłych ideałach i pragnieniach narodu polskiego, na jego przywiązanie do ziemi i do kultury rodzimej.

Szkoła polska jest jedną z głównych kuźnic, w której przywiązanie to się wzmacniało i pielęgnowało, a walka o szkołę polską i o jej obronę była walką wygraną o istnienie Narodu i Państwa.

Od chwili założenia szkoły im. Staszica do dnia dzisiejszego społeczeństwo polskie przeżyło wiele doniosłych zmian w życiu narodu, lecz będąc uczestnikami tych wiekopomnych wydażeń nie jesteśmy w stanie doniosłości ich tak ocenić, jak tego dokonają obiektywni następcy nasi.

Możemy jednak stwierdzić, iż czyn Stowarzyszenia Techników w Warszawie, które w lipcu roku 1905, w odczuciu wielkiej potrzeby społecznej i narodowej, dla upamiętnienia 150-letniej rocznicy urodzin i dla uczczenia wiekopomnych zasług i wielkich cnót obywatelskich Stanisława Staszica, — własnym sumptem założyło i własnym kosztem utrzymywało przez lat 12 szkołę polską w czasie największej beznadziejności, w otaczającym nas świecie, dla idei odrodzenia Państwa Polskiego, — iż czyn ten był czynem doniosłości narodowej, a wychowanci jego, dożywszy najszcześniejszej chwili odrodzenia Polski, okazali się pracownikami wiernymi swej Ojczyźnie i gotowymi do pracy dla Jej obrony i utrwalenia.

Młodzież wniosła ze szkoły im. Staszica nie tylko wiedzę i dyscyplinę obowiązku, ale i głębokie poczucie narodowe. Dała tego dowód przez udział-ofiary w obronie zbrojnej w chwili niebezpieczeństwa, grożącego Państwu Polskiemu. 16-tu wychowanców szkół życie swe złożyło w tej ofierze.

Udowodniła ta młodzież, iż pomimo wszelkich przeciwności, społeczeństwo polskie nie uroniło podczas niewoli nic z ideałów i pragnień narodowych i iż gotowe jest zawsze stanąć w obronie Swej Ojczyzny.

Dziś na progu nowego 25-lecia szkoły im. Staszica składam hołd zastudze obrońcom i budowniczym szkoły polskiej w czasach niewoli, a przede wszystkim pierwszemu i długoletniemu dyrektorowi

szkoły im. Staszica prof. Janowi Zydlerowi, — a w odczuciu doniosłości obowiązków, ciężących na obecnym pokoleniu i wzywających do wytrwałej, wydajnej i ofiarnej pracy, aby odrobić zaległe i zaniedbane podczas niewoli, aby stanąć w szeregu państw kulturalnych i aby im w pracy dorównać, — składam życzenia, aby uczelnia ta ideały wielkiego obywatela Polski Staszica szczepiła nadal w pokolenia młodzieży i zaprawiała je do pracy ku pożytkowi społeczeństwa i ku chwale Rzeczypospolitej.

WALNE ZEBRANIE SPRAWOZDAWCZE KUJAWSKIEGO STOW. TECHNIKÓW.

W dniu 13 lutego b. r. odbyło się walne sprawozdawcze zgromadzenie Kujawskiego Stowarzyszenia Techników we Włocławku. Sprawozdanie ustępującego Zarządu, oraz wnioski Komisji Rewizyjnej o udzielenie absolutorjum przyjęto jednogłośnie, uchwalając podziękowanie ustępującemu Zarządowi za owocną pracę.

W dalszej części walnego zgromadzenia uchwalono nowy statut, umożliwiający rozwój Stowarzyszenia; postanowiono utworzyć specjalne komisje: biblioteczną, towarzysko-odczytową i regulaminową, upoważniono nowy Zarząd do wynajęcia większego, własnego lokalu oraz ten nowy Zarząd wybrano.

Na prezesa Stowarzyszenia wybrany został inż. Zygmunt Kosowski, do Zarządu zaś pp. inż. A. Olszewski, inż. M. Panek, arch. W. Popławski, Fr. Mańkiewicz, inż. Sokołowski, inż. L. Drecki, na zastępców pp. inż. J. Wojciechowski, techn. J. Latoszkiewicz. Do Komisji Rewizyjnej pp. Dyr. Xięzopolski, dyr. Romanowski, inż. J. Gierlicki. Do Sądu Koleżeńskiego pp. Dyr. Dębicki, inż. A. Olszewski.

Z ważniejszych spraw jakie dalej załatwiło walne zgromadzenie wymienić należy:

1) Mianowanie przez aklamację niestrudzonego w pracy społecznej i zasłużonego na polu technicznym, powszechnie szanowanego i lubianego inż. A. Olszakowskiego pierwszym członkiem honorowym K. S. T.

2) Rozpisanie konkursu K. S. T. na projekt uregulowania placu katedralnego we Włocławku. Na koszt związane z zorganizowaniem konkursu uchwalono 50 zł., oraz postanowiono, aby nowy zarząd zwrócił się do Magistratu i do Kurji Biskupiej z prośbą o wyznaczenie nagród za najlepsze projekty.

5) Po dłuższej dyskusji uzgodniono odpowiedź dla Komitetu Organizacyjnego Wystawy Regionalnej; sensem tej odpowiedzi jest uznać rok 1930 za nieodpowiedni do urządzenia Wystawy. K. S. T. proponuje odłożenie wystawy przynajmniej na 1 rok.

Po skończonych obradach uczestnicy spędzili kilka miłych kwadransów przy wspólnej biesiadzie.

SPRAWOZDANIE

z działalności

Stowarzyszenia Techników Polskich

w Warszawie

za rok 1929 (sprawozdawczy 31).

Rok sprawozdawczy był 31 w życiu Stowarzyszenia.

W dniu 1 stycznia 1929 r. liczba członków wynosiła	. 2.146
przyjęto w ciągu roku sprawozdawczego	91
powróciło poprzednio wykreślonych	7
<hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	
razem przybyło 98	

Ubyło:

a) z powodu śmierci	29
a mianowicie: ś. p. ś. p. Zygmunt Czaczkowski, Władysław Dąbrowski, Ryszard Gajdamowicz, Ksawery Gnoiński, Leon Gnoiński, Jan Hirszman, Leopold Janiszewski, Władysław Korzon, Józef Kotwica, Stanisław Krauze, Jan Lübke, Wacław Łopuszyński, Józef Łubieński, Wacław Makowski, Henryk Mierzejewski, Edward Missuna, Józef Natanson, Stanisław Olszewski, Lucjan Piotrowski, Aleksander Przeclawski, Czesław ks. Puzyna z Kozielska, Julian Roman, Aleksander Sokołowski, Władysław Sypniewski, Bronisław Szumowicz, Henryk Voellnagel, Julian Wasiutyński, Marjan Zaleski, Zygmunt Zaleski.	
b) z powodu wykreślenia się	25
c) wykreślono za nieopłacanie składek	242
<hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	
razem ubyło 296	

W dniu 31 grudnia 1929 r. było członków 1948, czyli mniej niż na początku roku o 205 członków.

Według miejsca zamieszkania członkowie dzielą się jak następuje:

a) członków mieszkających w Warszawie było	. . . 1.410
b) członków, mieszkających na prowincji	532
c) członków, mieszkających zagranicą	6
<hr style="width: 20%; margin: auto;"/>	

1948

W ogólnej liczbie członków w końcu roku było 27 członków dożywnych, którzy albo wpłacili jeszcze przed wojną jednorazowo po rb. 300, lub też zrzekli się na rzecz Stowarzyszenia poważniejszych sum, ciążących na gmachu Stowarzyszenia z tytułu, udzielonych przez nich w swoim czasie, pożyczek na budowę gmachu.

WALNE ZEBRANIA.

Walnych Zebrań odbyło się w roku 1929 pięć, a mianowicie: w dniu 11 stycznia, 18 stycznia, 26 kwietnia, 17 maja i 13 grudnia.

Walne Zebranie w dniu 11 stycznia odbyło się w obecności 39 członków Stowarzyszenia pod przewodnictwem kol. prof. Ignacego Radziszewskiego, sekretarzewał kol. Jan Wysocki. Na asesorów zaproszono, na wniosek przewodniczącego, kol. kol. Mieczysława Bronikowskiego i Piotra F. Jakubowskiego. Walne Zebranie przyjęło do wiadomości i w zasadzie zaakceptowało, stosownie do statutu, w pierwszym terminie, wniosek Rady Stowarzyszenia w sprawie przewalutowania należności p. Anieli Olszewskiej, zahipotekowanej na nieruchomości nr. 5534 przy ul. Polnej 60 w Warszawie, mieszczącej Państwowe Gimnazjum im. Staszica. Należność tę, wynoszącą rubli przedwojennych 53.800, w porozumieniu z wierzycielką Rada Stowarzyszenia proponuje przewalutować wraz z zaległymi procentami na sumę zł. 128.000, z tem, że 8.000 zł. Stowarzyszenie wypłaci niezwłocznie p. Olszewskiej, po uchwaleniu przez Walne Zebranie w drugim terminie tej tranzakcji hipotecznej, — resztę 120.000 zł. wierzycielka pozostawia na hipotece tej nieruchomości na okres 3-ch lat t. j. do 1.I.1932 r., od tej sumy Stowarzyszenie będzie płaciło p. Olszewskiej 8% w stosunku rocznym.

Walne Zebranie w dniu 18 stycznia odbyło się w obecności 40 członków Stowarzyszenia pod przewodnictwem kol. prof. Ignacego Radziszewskiego, sekretarzewał kol. Jan Wysocki. Asesorami byli kol. kol. Mieczysław Bronikowski i Piotr F. Jakubowski. Zebranie odbyło się w asyście Notarjusza Kosińskiego, który sporządził akt rejentalny, na mocy którego Rada Stowarzyszenia została upoważniona przez Walne Zebranie w drugim terminie do wykonania uchwały tego Zebrania, dotyczącej częściowej spłaty długu hipotecznego, ciążącego na nieruchomości Stowarzyszenia przy ul. Polnej 60, w brzmieniu wniosku, wniesionego na poprzednim Walnym Zebraniu w dniu 11 stycznia r. b. Poza tem Zebrani przez balotowanie przyjęły 13 kandydatów na członków Stowarzyszenia, zaproponowanych do przyjęcia przez Komitet Kwalifikacyjny.

Walne Zebranie w dniu 26 kwietnia odbyło się w obecności 114 członków Stowarzyszenia pod przewodnictwem kol. Henryka Karpińskiego, sekretarzewał kol. Marjan Holtorf, skrutatorami byli kol. kol.: Edward Szawdyn, Witold Klarner i Józef A. Suski. Po odczytaniu i zatwierdzeniu protokółów z dwóch Walnych Zebrań, z dnia 21 grudnia 1928 r. i z dnia 18 stycznia 1929 r. Walne Zebranie zatwierdziło sprawozdanie z działalności i finansowe Stowarzyszenia za rok 1928. Sprawozdanie finansowe wraz z opinią Komisji Rewizyjnej referował Członek Rady Stowarzyszenia, skarbnik kol. Czesław Klarner, sprawozdanie zaś w skróceniu z działalności Stowarzyszenia referował członek Rady kol. Edward Potemski. Sprawozdania te były

wydrukowane w nr. 3—4 „Wiadomości Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych” rocznika 1929. Następnie Walne Zebranie wysłuchało w pierwszym czytaniu projekt nowego statutu Stow. Techników i projekt statutu Polskiego Towarzystwa Technicznego, które to projekty wydrukowane były również w nr. 3—4 „Wiadomości Z. P. Z. T.” i które zreferował Walnemu Zebraniu kol. Ksawery Gnoiński, w imieniu Komisji, wybranej przez jedno z poprzednich Walnych Zebrań do opracowania tych projektów. Po dłuższej dyskusji nad poszczególnymi paragrafami statutu uchwalono wnieść statuty do zatwierdzenia na jedno z następnych Walnych Zebrań, zalecając Komisji statutowej zrobienie odpowiednich poprawek, w myśl zgłoszonych wniosków. Poza tem Walne Zebranie przyjęło do wiadomości, zreferowany przez członka Rady kol. Stanisława Rodowicza projekt rozbudowy gmachu Stowarzyszenia przy ul. Czackiego 3-5. Ponieważ plan sfinansowania zamierzonej rozbudowy nie był jako wniosek przedstawiony, Walne Zebranie w zasadzie projekt robót z pewnymi poprawkami zatwierdziło i z warunkiem, że roboty te będą wykonywane serjami, w miarę posiadanych funduszków i z każdorazową aprobatą Walnego Zebrania. Następnie Walne Zebranie zatwierdziło regulaminy dwóch nowopowstałych Kół przy Stowarzyszeniu, a mianowicie: Koła Pracy Społecznej i Koła Odlewników oraz wybrano dwóch członków Sądu Koleżeńskiego na wniosek Delegacji Kół i Wydziałów, a mianowicie: kol. kol. Lucjana Jętkiewicza i Władysława Przesztyńskiego na miejsce dwóch członków Sądu Koleżeńskiego, którzy przed upływem swej kadencji wystąpili z Sądu Koleżeńskiego. Przez balotowanie Walne Zebranie przyjęło, na wniosek Komitetu kwalifikacyjnego, 41 kandydatów na członków Stow. Na zakończenie Rada Stowarzyszenia w komunikatach zaznajomiła zebranych z przygotowawczymi pracami do Ogólnego Zjazdu Techników Zrzeszonych i Zjazdu Inżynierów Słowiańskich, które odbędą się w Poznaniu, podczas trwania Powszechnej Wystawy Krajowej w miesiącu czerwcu 1929 r., w czasie trwania t. zw. „Tygodnia Technicznego”, prosząc członków Stowarzyszenia o wzięcie licznego udziału w tych zjazdach i w zwiedzaniu wystawy w Poznaniu.

Walne Zebranie w dniu 17 maja odbyło się w obecności 62 członków Stowarzyszenia pod przewodnictwem kol. prof. Ignacego Radziszewskiego, sekretarzował kol. Mieczysław Krzyczkowski, asesorami byli kol. kol.: Bronisław Lelewel i Pawlikowski, skrutatorami — kol. kol. Władysław Łatkiewicz i Jan Siwiński. Walne Zebranie zatwierdziło, jako odbyte w drugim terminie, nowy statut Stowarzyszenia Techników, a także i projekt statutu Polskiego Towarzystwa Technicznego i upoważniło Radę Stowarzyszenia do przedłożenia obu statutów państwowym władzom do zatwierdzenia. Jednocześnie Walne Zebranie wyraziło życzenie, aby Rada Stowarzyszenia, w imieniu Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie, zainicjowała utworzenie Polskiego Towarzystwa Technicznego zgłaszając przystąpienie do tego Towarzystwa Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie jako jedno ze stowarzyszeń-założycieli. Następnie Walne Zebranie zatwierdziło regulamin utworzonego przy Stowarzyszeniu Koła koleżeńskiego p. n. „Związek Polsko-Francuski Inżynierów”, który ma na celu utrzymywanie ściślejszej łączności z kolegami inżynierami francuzami we

Francji i w Polsce. Poza tem przyjęto do wiadomości, że projekt rozbudowy gmachu Stowarzyszenia przygotowywany jest przez architekta do zatwierdzenia przez władze budowlane w celu jak najprędszego przystąpienia do częściowej rozbudowy i w celu opracowania projektu sfinansowania tych robót. Walne Zebranie uchwaliło, na wniosek Rady, przekroczenie w roku sprawozdawczym preliminarza budżetowego, w związku z niezbędnymi robotami remontowymi w gmachu, o 4.000 złotych, przewidując zwiększenie wpływów w końcu 1929 roku. Wreszcie Rada Stowarzyszenia zakomunikowała Walnemu Zebraniu, że, w związku z wynikłym głodem na Wileńszczyźnie, Stowarzyszenie przez swego delegata przystąpiło do Komitetu Pomocy Głodnym na Wileńszczyźnie i wzywa wszystkich członków Stowarzyszenia do wydatnej pomocy finansowej przez dobrowolne opodatkowanie się na zakupienie jednego wagonu mąki. Walne Zebranie przez balotowanie przyjęło 4 kandydatów na członków Stowarzyszenia, na wniosek Komitetu Kwalifikacyjnego.

Walne Zebranie w dniu 13 grudnia odbyło się w obecności 87 członków Stowarzyszenia pod przewodnictwem kol. Marjana Holtorfa, sekretarzował kol. Mieczysław Kłossowski, asesorami byli kol. kol.: Wacław Wańkowicz i Edmund Telakowski, skrutatorami — kol. kol.: Kazimierz Gubic i Stanisław Izdebski. Walne Zebranie przedewszystkiem uczciło przez wstawanie pamięć zmarłych członków Stowarzyszenia w ciągu ostatniego okresu bieżącego roku. Następnie po dłuższej dyskusji nad preliminarzem budżetowym na rok 1930, zreferowanym przez Skarbnika-Członka Rady, kol. Stanisława Manduka, zatwierdziło bez zmian preliminarz, pozostając, w myśl propozycji Rady Stowarzyszenia, wysokość składki członkowskiej bez zmian na rok 1930. Ponieważ jednak w r. 1930, — w myśl ankiety, rozesełanej do członków Stowarzyszenia jeszcze w roku 1928, każdy z członków Stowarzyszenia ma otrzymywać jedno z pism fachowych, według własnego uznania i wobec różnej wysokości prenumeraty tych czasopism, koniecznym jest, nie podnosząc dla ogółu członków składki członkowskiej, dopłacanie do składki członkowskiej różnicy przez tych członków Stowarzyszenia, którzy wybrali droższe pismo, którego roczna prenumerata wynosi wyżej 20 zł. rocznie. Walne Zebranie przychyliło się do powyższego wniosku Rady Stowarzyszenia z życzeniem, aby jednocześnie, w celu informowania wszystkich członków Stowarzyszenia o wszelkich przejawach działalności Stow., Rada Stowarzyszenia spowodowała umieszczanie komunikatów Stow. w „Wiadomościach Zw. Pol. Zrzeszeń Technicznych”, rozsyłanych bezpłatnie wszystkim członkom Stowarzyszenia, a to ze względu, że obecnie nie wszyscy członkowie będą otrzymywali „Przegl. Techniczny” z dodatkiem „Nowiny Techniczne”, w których komunikaty Zarządu Stowarzyszenia, Kół i Wydziałów były dotychczas umieszczane. Ekspedycja poszczególnych numerów „Wiadomości”, wychodzących co tydzień, winna być tak zorganizowaną, aby każdy z członków otrzymywał ten organ na jeden do dwóch dni przed piątkowymi odczytami Stowarzyszenia. Następnie Walne Zebranie, na wniosek kilku mówców, nie zatwierdziło przedstawionych przez Radę Stowarzyszenia nowoopracowanych projektów-regulaminów dla Kół i Wydziałów, w związku z wejściem w życie nowego statutu Stowarzyszenia.

Walne Zebranie uchwaliło, ażeby wszystkie regulaminy były jeszcze raz za pośrednictwem Rady Delegatów przejrane i po uzgodnieniu z propozycjami wszystkich Kół i Wydziałów przy Stowarzyszeniu wniesione przez Radę Stowarzyszenia na jedno z następnych Walnych Zebrań do zatwierdzenia, umieszczając uprzednio takowe w druku w „Wiadomościach Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych”. Do chwili zatwierdzenia nowych regulaminów wszystkie organizacje, wchodzące w skład Stowarzyszenia, zachowują swoje stare regulaminy, czyniąc w nich jedynie, w porozumieniu z Radą Stowarzyszenia, niezbędne zmiany w związku z nowym statutem, który wchodzi w życie od dnia jego zatwierdzenia przez władze państwowe. Wobec tego, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego nie udzieliło odpowiedzi na propozycję Rady Stowarzyszenia w sprawie skorzystania przez Ministerstwo z przysługującego mu prawa pierwszeństwa kupna nieruchomości przy ul. Polnej 60, mieszczącej Gimnazjum im. Staszica, nieruchomości, która jest własnością Stowarzyszenia, sprawę decyzji co do sprzedaży tej nieruchomości, odłożono do chwili otrzymania wyjaśnienia od Ministerstwa. Walne Zebranie przyjęło do wiadomości i zaakceptowało stanowisko Rady Stowarzyszenia, zajęte przez Radę w sprawie § 11 nowego statutu Stowarzyszenia, a mianowicie: treść tego paragrafu należy tak rozumieć, że członek Stowarzyszenia po 25 latach należenia do Stowarzyszenia, może być zwolniony od płacenia składek, ale nie musi być zwolniony. Zarząd Stowarzyszenia decyduje w tych wypadkach o zwolnieniu na zasadzie umotywowanego zgłoszenia członka i biorąc pod uwagę chwilowy stan finansowy Stowarzyszenia. Wreszcie Walne Zebranie przez balotowanie przyjęło 33 kandydatów na członków Stowarzyszenia, stosownie do propozycji Komitetu Kwalifikacyjnego.

RADA STOWARZYSZENIA.

Skład Rady Stowarzyszenia w roku sprawozdawczym był następujący: kol. kol. Roman Baranowicz, Franciszek Bąkowski, Julian Eberhardt, ś. p. Ksawery Gnoiński, Ryszard Kaszuba, Czesław Klarner, Stanisław Krasuski, Stanisław Manduk, Ignacy Myszczyński, Edward Potemski, Stanisław Rodowicz i Józef Różański.

Zajęcia w Radzie były podzielone jak następuje:

Prezes: kol. Stanisław Rodowicz

Wiceprezesa: kol. kol. Czesław Klarner i ś. p. Ksawery Gnoiński

Sekretarze: kol. kol. Józef Różański i Ignacy Myszczyński

Skarbnicy: kol. kol. Stanisław Manduk i Roman Baranowicz

Gospodarze klubu: kol. kol. Ryszard Kaszuba i Edward Potemski

Gospodarze gmachu: kol. kol. Stanisław Krasuski i Franciszek Bąkowski.

Delegaci:

do Delegacji Kół i Wydziałów: kol. E. Potemski

do Rady Naukowo-Technicznej: ś. p. kol. K. Gnoiński

do Wydziału Posiedzeń Technicznych: kol. C. Klarner

do Komitetu Bibliotecznego: kol. S. Rodowicz

do Wydziału Wydawnictw Technicznych: kol. Stanisław Manduk
do „Przeglądu Technicznego”: kol. J. Eberhardt
do Sądu Koleżeńskiego: kol. F. Bąkowski
do Komitetu Kwalifikacyjnego: kol. R. Baranowicz
do „Drukarni Technicznej”: kol. E. Potemski
do red. „Nowin Technicznych”: kol. J. Różański.

Stosunek do Władz Rządowych.

W sprawach państwowych Rada zabierała głos w sprawie zamierzanej koncesji elektryfikacyjnej Harrimana. Po gruntownym rozważeniu tej sprawy przez Radę Naukowo-Techniczną, Rada Stowarzyszenia przesała pismo do Pana Ministra Robót Publicznych, wypowiadając swój negatywny pogląd co do rzonego projektu. Poza tem Rada przesała w tej sprawie identyczną opinię swoją do Województwa Warszawskiego i Lwowskiego.

Poza tem, na życzenie Ministerstwa Robót Publicznych, Rada Stowarzyszenia, przy udziale zaproszonych architektów i inżynierów cywilnych, opracowała dane, dotyczące obliczenia kubatury budowl i przesała je Ministerstwu.

Stowarzyszenie, na wezwanie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, delegowało swego przedstawiciela (kol. Bitny Szlachto, do Rady Opiekuńczej Państwowej Szkoły Mierniczej.

Stosunek do społeczeństwa i innych organizacyj.

Rada Stowarzyszenia w okresie sprawozdawczym przyjęła udział w wielu przejawach życia społecznego Kraju, występując z własną inicjatywą lub też popierając akcję innych organizacyj.

W czasie głodu w Wileńszczyźnie zakupiono i wysłano do miejscowego komitetu wagon mąki, jednocześnie wydelegowano do Komitetu ratunkowego dla niesienia pomocy głodnym, kol. Wasilewskiego.

Przyjęto udział w komitecie, zorganizowanym przez Polski Czerwony Krzyż, dla niesienia pomocy na wypadek powodzi, delegując kol. Radziszewskiego.

Powzięto rezolucję, wyrażającą protest z powodu zajęć w Opolu.

Wysłano depeze gratulacyjne do prof. Sławomira Miklaszewskiego z powodu trzydziestolecia jego pracy i do Stowarzyszenia Techników w Bydgoszczy z racji otwarcia własnego lokalu.

Przyjęto udział w uroczystościach jubileuszowych Uniwersytetu im. Stefana Batorego w Wilnie (delegat prof. Wasiutyński).

Ufundowano sztandar dla Szkoły Podchorążych Inżynierji, zacieśniając przez to węzły serdecznego i przyjaznego stosunku z Armją.

Przyjęto udział w Komitecie uczczenia ś. p. profesora Zygmunta Straszewicza (del. kol. Myszczyński) i złożono ofiarę na budowę pomnika i wmurowanie pamiątkowej tablicy w Politechnice, uczczono również pamięć prof. Wiktora Biernackiego przez udział w pogrzebie i złożenie ofiary.

Wzięto udział w zebraniach: „Bandery Polskiej”, oraz w Komitecie Daru Narodowego dla Marji Curie Skłodowskiej i w Komitecie ku uczczeniu Króla Jana Sobieskiego.

Stosunki z zagranicą.

Nawiązane stosunki ze światem technicznym zagranicą, Rada Stowarzyszenia starała się przy każdej okazji zacieśnić, przyjmując udział w uroczystościach organizacyj technicznych zagranicznych i podejmując przybywających członków zaprzyjaźnionych stowarzyszeń. Tak więc otwarciu domu inżynierów w Pradze Czeskiej uczestniczył prezes Stowarzyszenia kol. Rodowicz, który również w czasie bytności swej na kongresie w Hiszpanji odwiedził prezesów Stowarzyszeń Inżynierów w Barcelonie i Madrycie.

Na jubileuszowym stuleciu L'Ecole Centrale des Arts et Manufactures, reprezentował Stowarzyszenie kol. Gnoiński.

Bawiący w Warszawie inżynierowie cywilni, przybyli z Francji, byli serdecznie podejmowani przez Radę Stowarzyszenia, a Komitet Biblioteczny przyjmował p. Otlet'a, dyrektora Instytutu Międzynarodowej Biblijografji.

Sprawy techniczne.

Rada Stowarzyszenia, śledząc stale rozwój życia gospodarczego kraju, wypowiadała opinie w wielu sprawach z własnej inicjatywy lub też na skutek życzenia zainteresowanych instytucyj. Na życzenie Magistratu st. m. Warszawy zbadano warunki techniczne budowanej przez miasto cegielni na Burakowie i złożono odnośny memoriał. Zajmowano się sprawą budowlaną (kol. Klarner, Holc i Martens), przyjmowano udział w Stowarzyszeniu Gospodarki Świetlnej i w Zrzeszeniu Uzdrawisk Polskich.

Powstały dwa nowe koła, mianowicie: „Koło Pracy Społecznej” i „Koło Odlewników”. Rada Stow. przedsiębrała starania w celu ożywienia pracy Kół, wykazujących małą żywotność, naprz. Koło Lotnicze, Szkolnictwa Zawodowego i in.

Sprawy wewnętrzne.

Dążąc do oparcia życia naszego Stowarzyszenia oraz Zrzeszenia Stowarzyszeń w Kraju na zasadach, odpowiadających istotnym wymaganiom życia, Rada odbyła cały szereg posiedzeń, jak w swoim gronie, tak z udziałem przedstawicieli pokrewnych organizacyj, na których wszechstronnie zostały omówione i uzgodnione projekty Statutów Stow. Techn. Polskich i P. T. T., opracowanych przez specjalną komisję, złożoną z kolegów Poths'a, Radziszewskiego, Rodowicza, Gnoińskiego, Günthera i Ranieckiego. Statut Stowarzyszenia został przez Władze zatwierdzony i wszedł w życie. Kroki w celu zawiązania i zalegalizowania P. T. T. są w toku.

W życiu wewnętrznym Stowarzyszenia na terenie klubu, Rada przedsiębrała odpowiednie kroki w celu usunięcia gry hazardowej.

Dążąc do rozszerzenia gmachu, Rada opracowała przy pomocy arch. kol. Zurkowskiego, plan rozbudowy gmachu i dla uzyskania funduszu na ten cel, starała się sprzedać gmach przy ul. Polnej, zajęty przez Szkołę im. Staszica. Dla umożliwienia tego, została Ministerstwu wymówiona umowa dzierżawna, co jednak spotkało się z zastrzeżeniami natury prawnej ze strony Ministerstwa.

Ostatecznie Rada porozumiała się z redakcjami czasopism technicznych i umożliwiła członkom Stowarzyszenia otrzymywanie jednego z następujących pism technicznych: „Przeł. Techniczny”, „Architektura i Budownictwo”, „Przeł. Elektrotechniczny”, „Przeł. Górniczo Hutniczy”, „Inżynier Kolejowy”, „Technik”, „Przeł. Budowlany”, „Czasopismo Techniczne”, „Przemysł Chemiczny”, „Mechanik”, „Przeł. Mierniczy”, lub „Inżynierja Rolna”.

Rada parokrotnie przedsięwzięła odpowiednie kroki w celu pobudzenia do intensywniejszej pracy Wydziału Wydawnictw Technicznych, lecz na razie nie odniosły one pożądanego skutku.

Od Pana Trojanowskiego otrzymano transparent Godła Rzeczypospolitej Polskiej.

Dorocznym zwyczajem udzielono stypendjum uczniowi szkoły rysunkowej (synowi portjera Bubca).

SPRAWOZDANIE FINANSOWE.

Zestawienie sum preliminowanych na r. 1929 z wpływami i wydatkami wykazuje, że zamiast przewidywanych w budżecie wpływów zł. 272.590 osiągnięto zł. 278.218.53, czyli więcej o zł. 5.628.53.

Nadwyżka była osiągnięta głównie w grupie I-ej „Wynajęcie Sal”, w grupie III-ej „Składki Członków”, natomiast grupa IV „Z różnych źródeł” i grupa V „Na Wystawę w Poznaniu” wykazują niedobór.

Przechodząc do wydatków należy zaznaczyć, że rok ubiegły dla gospodarki Stowarzyszenia był wyjątkowo ciężki. Stowarzyszenie musiało: 1) wypłacić zł. 8.000 p. Olszewskiej na poczet jej należności hipotecznej, wypłaty tej nie przewidywał budżet w r. 1929, 2) zapłacić p. Olszewskiej większy, niż budżet przewidywał, procent od pozostałej sumy hipotecznej, zł. 120.000, 3) remont i ogrzewanie pochłonęły więcej niż przewidywano.

Powyższe wydatki sparaliżowały znacznie możność wydatkowania przez Radę Stowarzyszenia większych sum na inne cele Stowarzyszenia.

Ogólna suma wydatków zł. 273.574.89 w porównaniu do preliminowanych zł. 272.590, wykazuje minimalne przekroczenie.

Ostateczny wynik za r. 1929:

1) pozostałość na R-ku Funduszu Inwestycyjnego,	
na zakup sprzętów	zł. 2.184.53
2) nadwyżka wpływów nad wydatkami	„ 2.459.11

Z ogólnej liczby 1.948 członków Stowarzyszenia

a) opłaciło składki do 1.I 1930 r.	1.177
b) zalegało za 1 kwartał	71
c) zalegało za 2 kwartały	279
d) zalegało za 3 kwartały	42
e) zalegało za rok i więcej	319
	<hr/>
	1.888
było dożywoćnych	27
przyjęto w grudniu	33
	<hr/>
	1.948

Kimisja Rewizyjna.

Skład Komisji Rewizyjnej w roku 1929 był następujący: kol. kol. Leon Buszkowski, Ludwik Knauff, Mieczysław Koneczny, Faustyn Rasiński i Zygmunt Ryntflejsz.

W roku 1929 przy Stowarzyszeniu działały następujące organizacje:

1. Delegacja Kół i Wydziałów egzystuje od r. 1919. W końcu roku sprawozdawczego, na mocy nowego statutu Stowarzyszenia, zatwierdzonego przez Walne Zebranie w dniu 17 maja r. 1929 i zatwierdzonego przez Komisarjat Rządu m. st. Warszawy w dniu 10 sierpnia 1929 r., Delegacja Kół i Wydziałów została przemianowana na Radę Delegatów, stosownie do § 42 i 43 nowego statutu. Do czasu zatwierdzenia przez Walne Zebranie członków Stowarzyszenia nowego regulaminu Rady Delegatów sposób załatwiania czynności przez Radę oraz wewnętrzną jej organizację określa dawny regulamin, opracowany na zasadzie art. 30 starego statutu Stowarzyszenia. Rada Delegatów składa się z delegatów istniejących w Stowarzyszeniu Wydziałów, Komisji Rewizyjnej, Sądu Koleżeńkiego, Komitetu Bibliotecznego i innych Wydziałów oraz Zarządu Stowarzyszenia i Kół. W roku sprawozdawczym Rada Delegatów odbyła 14 posiedzeń; prócz tego odbyło się jedno posiedzenie Prezydjum Rady Delegatów. Na posiedzeniach Rady Delegatów były rozpatrywane następujące sprawy: przerachowanie i spłata należności hipotecznej, ciężającej na należącej do Stowarzyszenia nieruchomości przy ul. Polnej nr. 60, ujęte we wniosku Rady Stowarzyszenia, wniesionym do zatwierdzenia na dwóch kolejnych Walnych Zebraniach w dniu 11 i 18 stycznia 1929 r.; rozpatrywane były projekty nowego statutu Stowarzyszenia Techników i statutu Polskiego Towarzystwa Technicznego; sprawa składek od poszczególnych Kół na rzecz budowy pomników w Gdyni dla uczczenia dziesięciolecia odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej i we Lwowie dla uczczenia pamięci poległych w obronie Lwowa w r. 1918; opracowanie nowego regulaminu Rady Delegatów i opracowanie nowego regulaminu-szematu dla Kół Stowarzyszenia, wreszcie rozpatrywany był budżet Stowarzyszenia na rok 1930.

Przewodniczącym Delegacji Kół i Wydziałów (Rady Delegatów) w roku sprawozdawczym był kol. Henryk Poths, zastępcami przewodniczącego kol. kol. Zygmunt Przyrembel i Jan Wysocki, sekretarzem — kol. Władysław Gliński, zastępcą sekretarza — kol. Aleksander Pirowski.

II. Komitet Biblioteczny powstał w roku założenia Stowarzyszenia 1898 i ma na celu zarządzanie Biblioteką, Czytelnią czasopism i dzienników oraz wypożyczanie, zakup i katalogowanie książek i czasopism. Przy Komitecie istnieją dwie Sekcje: Biblioteczna i Biblijograficzna, która ma na celu opracowywanie polskiej biblijografii technicznej wydawnictw i artykułów z czasopism, drukowanej w „Wiadomościach Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych” oraz gromadzenie biblijografii technicznej wszechświatowej. Komitet składał się z 9-ciu członków, 3-ch zastępców i 2-ch kooptowanych i 1 de-

ZESTAWIENIE BUDŻETU Stowarzyszenia Techników za rok

DOCHODY	Preliminowano na r. 1929		Wpłynęło w r. 1929	
1. Z nieruchomości przy ul. Czackiego 3/5.				
a) komorne za lokale	29.548		30.179.70	
b) wynajęcie sal na II p.	22.000		28.824.36	
c) szatnia	3.500	55.048	2.861.10	61.865.16
2. Z nieruchomości przy ul. Polnej 60 komorne z Gim. im. Staszica .	36.442	36.442	36.418.30	36.418.30
3. Od członków Stowarzyszenia.				
a) składki bieżące i zaległe . . .	84.000		88.334.65	
b) wpisowe	600	84.600	485.00	88.819.65
4. Z różnych źródeł.				
Ze składek gości stałych, z życia klubowego, z wynajęcia sal małych, wejściowego, na zakup sprzętów i innych . . .	87.500	87.500	84.702.42	84.702.42
5. Na wystawę w Poznaniu	9.000	9.000	6.413.00	6.413.00
		272.590		278.218.53

Z DOCHODAMI i WYDATKAMI

Polskich w Warszawie

1929

W Y D A T K I	Preliminowano na rok 1929		Wydatkowano w roku 1929	
1. Nieruchomość przy ul. Czackiego 3/5.				
a) podatki i ubezpieczenia	19.500		19.037.32	
b) opłata rat Tow. Kred. m. Warsz.	9.286		9.503.33	
c) ‰ od dług. i spłata pożycz.	12.866		5.752.43	
d) woda i kanały	2.100		3.732.12	
e) koszty ogrzewania	6.800		9.821.24	
f) koszty oświetlenia	10.500		11.265.63	
g) konserwacja i remont	14.000		19.586.46	
h) pobory dozorczy	1.950		1.950.00	
i) administracja	2.752		3.093.25	
j) różne (sądowe i inne)	1.800	81.554	15.00	83.756.78
2. Nieruchomość przy ul. Polnej 60				
a) Raty Tow. Kred. m. Warsz.	1.812		1.870.01	
b) konserw. remont. administr.	3.145		3.311.93	
c) podatki i ubezpieczenia			1.155.97	
d) ‰ od dług. i spłata dług.	5.800	10.757	20.792.36	27.130.27
3. Utrzymanie personelu klubowego	15.938		14.756.00	
Zakup sprzętów	10 000	25.938	8.220.25	22.976.25
4. Ogólne:				
a) administracja				
utrzymanie lokalu	7.293		6.643.00	
pobory personelu	25.188		25.136.35	
materj. piśm. telef., porto inkas.	7.200	39.681	7.428.42	39.207.77
b) związane z dział. techn.:				
biblioteka i bibliografja	34 500		26.955.72	
na Zw. Polsk. Zrzesz. Techn.	7.500		8.400.00	
dla Kół i Wydziałów	5.000		6.227.32	
subsyd. na wydawn. techn.	36.000		31.120.00	
reprezentacja.	7.500		6.592.32	
stypendjum studenta	2.160		2.400.00	
ofiary na cele społeczne	3.000	95.660	5.075.70	86.771.06
5. Nieprzewidziane	10.000	10.000	5.332.76	5.332.76
6. Na wystawę w Poznaniu	9.000	9.000	8.400.00	8.400.00
Pozostałość:				
a) na rach. Fund. Inwestyc			2.184.53	
b) nadwyżka wpływów			2.459.11	4.643.64
		272.590		278.218.53

B I L A N S

Aktywa

Pasywa

Kasa	5.964.18	Fundusze własne . . .	1.515.266.10
Banki	19.114.97	Fundusze obce . . .	54.443.74
Papiery procentowe .	6.951.00	Fundusz Zapomogowy	14.434.34
Dłużnicy	25.030.50	Wierzyciele	303.676.29
Biblioteka	1.00	Sumy przechodnie . .	16.040.06
Ruchomości	1.00	Fundusz Inwestyc. . .	2.184.53
Nieruchomości*) . . .	1.841.707.52	Zyski i Straty	2.459.11
Dłużnicy Fund. Zap.	9.734.00		
	zł. 1.908.504.17		zł. 1.908.504.17

*) przy ul. Czackiego 3/5 — zł. 1.331.490 gr. 82, przy ul. Polnej Nr. 60 — zł 510.216 gr. 70.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Wydatki bieżące. . .	253.259.23	Dochody różne	187.042.69
Na fundusz własny . .	8.000.00	Składki	88.334.65
Na Związek Polskich Zrzesz. Techn.	8.400.00		
Na wystawę w Pozn.	1.987.00		
% od Fund. Wyd. . . .	1.272.00		
Pozostałość	2.459.11		
	zł. 275.377.34		zł. 275.377.34

legata Rady Stowarzyszenia. Komitet odbył 3 posiedzenia plenarne i 13 posiedzeń Prezydium. Najważniejszymi sprawami, poruszanymi na posiedzeniach, były: omawianie wzięcia udziału w Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu przez opracowanie katalogu książek i czasopism technicznych polskich za ostatnie dziesięciolecie Niepodległości Rzeczypospolitej (1918 — 1928) z zastosowaniem klasyfikacji systemu dziesiętnego; opracowywanie bibliografii technicznej ważniejszych artykułów niektórych czasopism technicznych, drukowanych w „Wiadomościach Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych”; reorganizacja administracji i księgowości w Komitecie; sprawa rozszerzenia lokalu biblioteki; podtrzymywanie kontaktu z międzynarodową organizacją bibliografii w Brukseli; nowelizacja przepisów i warunków korzystania z biblioteki, czytelni oraz kartoteki bibliografii technicznej przy Stowarzyszeniu. W roku sprawozdawczym zakupiono dzieł 95, a mianowicie w języku polskim — 30, w językach obcych — 65, otrzymano ofiarowanych książek i broszur w języku polskim — 78, w językach obcych — 9 i odnaleziono ze starego księgozbioru 3 książki. Abonowano dla czytelni czasopism technicznych w języku polskim — 18, niemieckim — 28, francuskim — 15, angielskim — 7. Abonowano czasopism treści ogólnej i ekonomicznej w języku polskim — 15, dzienników polskich — 14, czasopism ilustrowanych — 4, czasopism ilustrowanych w języku francuskim — 1, w języku angielskim — 1. Otrzymywano bezpłatnie w języku polskim czasopism technicznych — 21, czasopism treści ogólnej i ekonomicznej — 4, dzienników — 2; otrzymywano bezpłatnie czasopism treści techniczno-reklamowej w języku niemieckim — 3, w języku francuskim — 2 i w języku angielskim — 4. Prócz tego czytelnia otrzymywała bardzo znaczną ilość reklamowych czasopism krajowych i zagranicznych od zakładów przemysłowych oraz z Poselstwa Angielskiego i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Na dzień 31 grudnia 1929 r. katalog biblioteki obejmował 5.408 dzieł książek w 6.271 tomach, oraz czasopism kolejnych numerów inwentarzowych 2.809 w różnych językach w 2.835 oprawach, razem tomów oprawionych 9.106. W ciągu roku oprawiono 116 roczników czasopism w 120 tomach. W roku sprawozdawczym wydatkowano na: 1) zakup książek i broszur w różnych językach złotych 5.239 gr. 96, 2) prenumeratę czasopism w różnych językach treści technicznej, gospodarczej i ogólnej oraz gazet zł. 5.861 gr. 78, 3) oprawę książek i roczników czasopism zł. 2.293 gr. 40, 4) bibliografię techniczną zł. 4.233 gr. 60, 5) pensję personelu i świadczenia specjalne 7.259 gr. 17, 6) różne drobne wydatki, koszty korespondencji i t. p. zł. 2.062 gr. 81, razem zł. 26.955 gr. 72. Ofiary w ilości 97 tomów książek otrzymano od następujących osób lub instytucyj: Komitetu Zjazdu Hydrotechników i z różnych Ministerstw, od zagranicznych poselstw w Warszawie, redaktora Zygmunta Przyrembla, Firmy Siemens und Halske A. G., Związku Polskich Fabryk Portland-Cementu, inż. Kuźmickiego Mieczysława, dyrektora Związku Przedsiębiorstw Komunikacyjnych w Polsce, Zakładów Mechanicznych i Odlewni Metali St. Nehring i P. Jasiński i S-ka, Głównego Urzędu Statystycznego, Księgarni M. Arcińskiego w Warszawie, Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów, inż. Józefa Tuliszkowskiego, Stowarzy-

szenia Kupców Polskich w Warszawie, inż. Czesława Klarnera, Miejskiego Urzędu Targów Poznańskich, inż. Tomasza Oxińskiego, Konsula Generalnego Rzeczypospolitej w Peru, Stowarzyszenia Dozoru Kottłów, Związku Polskich Hut Żelaznych, Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwigazowej, firmy H. Cegielski Sp. Akc. w Poznaniu, Biblioteki Przeglądu Artyleryjskiego, Wojskowego Instytutu Wydawniczego i Badań Inżynierji, Krajowego Towarzystwa Meljoracyjnego, Miejskiej Stacji Doświadczalnej Oczyszczania Ścieków Kanałowych w Warszawie, Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie, Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych, Ligi Morskiej i Rzecznej, Związku Filistrów „Arkonja”, firmy Vacuum oil Company Sp. Akc., Poselstwa Angielskiego w Warszawie, Wydział Handlowy. Poza tem otrzymano w liczbie stu kilkudziesięciu tomów książki, które były umieszczone na Powsz. Wyst. Krajowej w Poznaniu przez wydawców lub miejscowe księgarnie, a których skatalogowaniem zajęła się Sekcja Biblijograficzna Komitetu w związku z wydaniem przez Związek Polskich Zrzeszeń Technicznych katalogu wydawnictw techn. za dziesięciolecie. Opracowaniem tego katalogu zajęła się specjalna Komisja, w skład której weszli członkowie Sekcji Biblijograficznej i Biblijotecznej. Na specjalne uwzględnienie zasługuje działalność nowopowstałej Sekcji Biblijograficznej przy Komitecie Biblijotecznym. Sekcja ta, jak to już wyżej było powiedziane, opracowała biblijografię polskich wydawnictw technicznych za okres 1918—1928, ułożoną w systemie klasyfikacji dziesiętnej. Praca ta zawiera prócz biblijografji technicznej skrócone tablice głównej klasyfikacji dziesiętnej oraz skorowidz alfabetyczny działów w celu ułatwienia orientowania się w katalogu i zapoznania społeczeństwa polskiego z systemem dziesiętnym i umożliwienia jego stosowania bez uciekania się do wydawnictw oryginalnych w języku francuskim Międzynarodowego Instytutu Biblijograficznego w Brukseli. Sekcja Biblijograficzna zainicjowała zwołanie w Stowarzyszeniu Techników konferencji w sprawie stosowania w Polsce dziesiętnego systemu. W konferencji tej wziął udział obecny chwilowo w Warszawie p. Otlet, dyrektor Międzynarodowego Instytutu Biblijograficznego w Brukseli, któremu przedstawiony został obecny stan zastosowania dziesiętnego systemu w Polsce oraz prace, podjęte przez Sekcję Biblijograficzną Komitetu Biblijotecznego w kierunku jego rozpowszechniania. Sekcja Biblijograficzna w dalszym ciągu opracowywała biblijografię ważniejszych artykułów, umieszczanych w niektórych organach prasy technicznej, pomieszczając je w układzie dziesiętnym w „Wiadomościach Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych”.

W roku sprawozdawczym ilość tomów książek i czasopism, wypożyczonych wynosiła ogółem 1.045 tomów, przyczem poczytność, według działów, była następująca: ekonomja przemysłowa, organizacja pracy i administracja — 84 tomy, fizyka, mechanika techniczna, meteorologia, matematyka, geodezja, chemja i astronomja — 88, budowa maszyn i silników spalinowych — 59, chłodnictwo — 13, z działu prac w warsztatach fabrycznych, części maszyn, dźwigów i maszyn pomocniczych do obróbki metali — 88, elektrotechnika, telegrafja, telefonja, i radjotechnika — 89, dzieła treści ogólnej z inżynierji — 142, z higieny — 3, górnictwo — 22, inżynierja wojskowa — 7, bu-

dowa mostów i konstrukcyj żelaznych — 30, kolejnictwo i drogi bite — 21, technika dróg wodnych — 14, technika sanitarna — 29, technika lotnicza, samochodowa i żegluga wodna — 36, rolnictwo — 6, przemysł chemiczny — 64, hutnictwo i metalurgia — 48, środki porozumiewania się (organizacja biur, drukarstwo, księgarstwo i środki komunikacyjne pod względem urządzeń handlowych) — 12, przemysł fabryczny, metalowy, drzewny, skórzany, włókienniczy i t. p. — 38, technika budowlana — 71, architektura, sztuki piękne, malarstwo i t. p. — 47, historia, geografia i biografja — 5, słowniki, encyklopedje, zjazdy stowarzyszeń i kongresów — 29.

Członkami Komitetu Bibliotecznego byli kol. kol.: Stanisław Rodowicz — przewodniczący, Michał Zembrzuski — przewodniczący Sekcji Bibliotecznej, Władysław Gliński — przewodniczący Sekcji Bibliograficznej, Władysław Łatkiewicz — kierownik finansowy, Jan Siwiński — sekretarz, Leon Ciechomski, Piotr Celestyn Wroński, Stanisław Kunicki, Julian Lehrbach, Witold Pac-Pomarnacki, Jan Piotrowski, Antoni Sroka i kooptowany Stefan Szaniawski.

III. Komisja Gospodarcza powstała w styczniu 1925 r. na skutek decyzji Rady Stowarzyszenia w celu normowania życia klubowego i ma ogólny nadzór nad sprawami gospodarczymi, głównie nad prowadzeniem bufetu przez przedsiębiorcę. Komisja normowała wysokość cen w bufecie, dawała inicjatywę w sprawie przeróbek i umeblowania lokalu klubowego, pragnąc dostosować go do wymagań życia towarzyskiego. Komisja spowodowała w roku sprawozdawczym zmianę dzierżawcy bufetu i zaprojektowała zainstalowanie małej mechanicznej chłodni do konserwowania drobnych produktów w bufecie, a także zakupienie chodnika do sali odczytowej. Członkami Komisji byli przeważnie stali bywalcy w lokalach klubowych, którzy pełnili kolejno dyżury w dniu liczniejszych zebrań towarzyskich. Liczba członków Komisji wynosiła osób 11. Przewodniczącym Komisji był kol. Ryszard Kaszuba, sekretarzem — kol. Witold Dąbrowski.

IV. Komitet Kwalifikacyjny egzystuje od założenia Stowarzyszenia, t. j. od r. 1898, składa się z 18 członków, wybieranych corocznie przez Walne Zebranie i ma na celu rozpatrywanie zgłoszeń kandydatów na członków Stowarzyszenia lub stałych gości (członków nadzwyczajnych). W roku sprawozdawczym Komitet odbył 6 posiedzeń, na których polecił do przyjęcia na członków Stowarzyszenia 91 kandydatów, unieważnił 5 kandydatur, przyjął w poczet stałych gości 5 kandydatów.

Skład Komitetu był: prezydjum kol. kol. prof. Henryk Korwin-Krukowski — przewodniczący, Józef Buczkowski — sekretarz, kol. kol.: Roman Baranowicz, Stanisław Bochnia, Aleksander Drebert, Stanisław Dziekoński, Aleksander Gołębiowski, Józef Karśnicki, Stanisław Mirowski, Stefan Ochotnicki, Feliks Oppman, Aleksander Pirowski, Celestyn Steckiewicz, Michał Ślósarski, Jan Świętochowski, Karol Taylor, Aleksander Witkowski, Antoni Zdrodowski — członkowie.

V. Rada Naukowo-Techniczna powstała w styczniu 1926 roku i odbyła w ciągu roku 6 posiedzeń ogólnych i Zarządu 10 posiedz. Na zaproszenie Zarz. Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych Rada

Naukowo-Techniczna podjęła się zebrania referatów i opracowania wniosków na III Zjazd Techników Zrzeszonych w Poznaniu. Przejawszy w ten sposób działalność Sekcji Pracy Gospodarczej przy Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych, Rada musiała uzupełnić swój skład, zapraszając do współpracy delegatów wszystkich zrzeszeń technicznych, wchodzących do Związku. Opracowany został ścisły program referatów. W ogólnych zarysach program ten przedstawiał się jak następuje: uzupełnienie referatów, zgłoszonych na Zjazd Lwowski danymi za ostatni rok, opracowanie konkretnego planu życia gospodarczego na najbliższe lata, określenie planu gospodarczego w kraju, planu zapotrzebowania i pokrycia zapotrzebowania, zwiększenie wytwórczości, jak najdalsze wyzyskanie nauk ścisłych zarówno do organizacji jak i do techniki produkcji (instytuty badawcze) i najważniejsze wyzyskanie materiału ludzkiego. Referaty były zgłaszane przez władze państwowe, organizacje przemysłowe, i zrzeszenia należące do Związku. Wszystkie zgłoszone referaty były drukowane w „Wiadomościach Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych“, a następnie dyskutowane na posiedzeniach Rady Naukowo-Technicznej. Dyskusja miała na celu uzgodnienie postulatów poszczególnych gałęzi życia gospodarczego, które czasami kolidowały ze sobą. Opracowane przez Radę wnioski zostały zgłoszone na Zjazd w Poznaniu i w formie uchwał Zjazdu zostały przekazane Związkowi Polskich Zrzeszeń Technicznych. Poza tem Rada Naukowo-Techniczna zajmowała się organizacją naukowej strony Zjazdu Techników Zrzeszonych w Poznaniu oraz wypowiadała opinię o projektach ustaw i zarządzeń władz rządowych i załatwiała różne bieżące sprawy, przekazywane jej przez Zarząd Stowarzyszenia dla zaopiniowania.

Przewodniczącym Rady był prof. inż. Roman Podoski, sekretarzem — kol. Stanisław Rodowicz, członkami prezydium — prof. inż. Henryk Korwin-Krukowski, ś. p. Ksawery Gnoiński, Witold Moroński.

VI. Sąd Koleżeński powstał w r. 1921 i składa się z 22 członków, wybieranych przez Walne Zebranie. Wydział odbył 2 Walne Zebrania, na których były omawiane wewnętrzne sprawy organizacyjne, dotyczące kompletów sędzących oraz sprawy regulaminu. Sąd Koleżeński rozpatrzył jeden spór, zgłoszony przez członków Stowarzyszenia. Sekretarzem Głównym Sądu Koleżeńskiego był kol. Franciszek Bąkowski.

Skład Sądu Koleżeńskiego w roku sprawozdawczym był następujący: kol. kol.: Franciszek Bąkowski, Stanisław Bochnia, Waclaw Brygiewicz, Józef Buczkowski, Józef Budkiewicz, Leon Buszkowski, Jan Ryszard Furuhjelm, Waclaw Günther, Lucjan Jętkiewicz, Jan Knechowicz, Włodzimierz Kolanowski, Zygmunt Kreczyński, Michał Łopuszański, Waclaw Paszkowski, Ignacy Piotrowski, Edward Potemski, Henryk Poths, Mieczysław Pożaryski, Władysław Przeszowski, Czesław Skotnicki, Karol Taylor i Stefan Twardowski.

VII. Wydział Posiedzeń Technicznych istnieje od czasu powstania Stow. Techników i ma na celu organizowanie odczytów piątkowych dla Członków Stow. i wprowadzonych gości.

Przewodniczącym Wydziału był kol. Ignacy Radziszewski, sekretarzem — kol. Kazimierz Pichelski.

Wydział zorganizował w roku sprawozdawczym 25 odczytów, które były wygłoszone na piątkowych zebraniach Stowarzyszenia w następującym porządku:

Nr.	data	Prelegent	treść odczytu
1.	4.I.	dr. M. Barciński	„Rola przemysłu włókienniczego w gospodarstwie narodowym polskiem”
2.	11.I.	inż. B. Powierza	„Nasze meljoracje rolne w roku jubileuszowym 10-lecia Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej”
3.	18.I.	prof. E. Trepka	„Rozwój przemysłu chemicznego w ostatnim 10-leciu”
4.	25.I.	dr. L. Wasilewski	„Problemat glinowy w Polsce”
5.	8.II.	inż. S. Czarnocki	„Surowce mineralne energetyczne Polski”
6.	22.II.	inż. K. Milicer	„Odwodnienie Ciechocinka”
7.	1.III.	inż. S. Drewnowski	„Państwowe znaczenie gorzelnictwa polskiego”
8.	8.III.	inż. J. Buzek inż. K. Gierdziejewski	„Materiały formierskie” „Organizacja techników odlewniczych i udział przedstawicieli organizacji w Kongresie Londyńskim w 1929 r.”
9.	15.III.	adw. I. Chabielski inż. F. Oppman	„Budownictwo mieszkaniowe w związku z rządowym projektem ustawy” „Aktualne zagadnienia przemysłu budowlanego”
10.	22.III.	inż. A. Bossak	„Mosty wiszące nowego systemu”
11.	12.IV.	p. K. Warchałowski	„Peru w związku z zagadnieniem kolonizacyjnym Polski”
12.	19.IV.	p. Elina Pełowska	„Sytuacja gospodarcza Rosji Sowieckiej na podstawie cyfr i dokumentów”
13.	10.V.	prof. A. Rothert	„Zjednoczenie ruchu w sprawie organizacji naukowej w Polsce” i „Rola doradcy organizatora w polskim przemyśle”
14.	24.V.	inż. Van der Coog	„Osuszenie zatoki Zuidersee” z filmem
15.	31.V.	inż. płk. M. Pietraszek inż. A. Lossow	„Wnioski z wystawy lotniczej w Berlinie” „Uwagi o nowej taryfie kolejowej”
16.	7.VI.	p. J. Kwieciński	„Istota, znaczenie i pożytek wynalazku gilzogramum”
17.	14.VI.	inż. L. Toruń	„Budownictwo mieszkaniowe w Niemczech, Szwajcarii i Austrii” (sprawy finansowe i techniczne)
18.	11.X.	inż. P. Drzewiecki	„P. W. K. w opinii świata i wrażenia H. Emersona z drugiego pobytu w Polsce”
19.	18.X.	inż. J. Lenartowicz	„Kolej podziemna w Warszawie”
20.	25.X.	inż. J. W. Holewiński	„Cykl i silnik HERNU” (silnik gazowy o cyklu spalania)
21.	8.XI.	inż. W. Przestępski	„Racjonalizacja budownictwa”
22.	15.XI.	p. E. Pełowska	„Jak zażegnano głód mieszkaniowy za granicą”
23.	22.XI.	inż. A. Ringman	„Rozwój życia gospodarczego Rosji Sowieckiej w ostatnich latach” (z przezroczeniami)
24.	29.XI.	inż. E. Trepka	„Zagadnienie etatyzmu w ujęciu międzynarodowym”
25.	6.XII.	inż. J. Dąbrowski	„Udział państwa w produkcji przemysłowej w Polsce”

Skład Wydziału Posiedzeń Technicznych był następujący: kol. kol. Czesław Klarner, Andrzej Kubicki, Stanisław Manduk, Kazimierz Pichelski, Roman Podoski, Ignacy Radziszewski.

VIII. Wydział Wydawnictw Technicznych istnieje od chwili założenia Stowarzyszenia t. j. od r. 1898. Od kilku lat Wydział podjął się wydawania nowego wydania „Technik”, który wydawany jest zeszytami. Wydane zostały dalsze zeszyty do nr. 7 włącznie tak, że razem wydana część obejmuje już połowę tomu I-go. Dalsze zeszyty są w druku. Prócz tego wydana została jedna część „Termodynamiki” z tomu II-go. Wydział dokłada wszelkich starań do szybszego wydawania „Techniki”, brak jednak środków materialnych i trudności redakcyjne, które są bardzo wielkie, utrudniają bardzo Wydziałowi szybsze zrealizowanie swych zamierzeń. W okresie sprawozdawczym Wydział korzystał nadal z zasiłku udzielonego przez Wydział Nauki Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ., któremu złożono sprawozdanie z wydatków dokonanych, a które wyniosły zł. 3.227. Dla dokończenia tomu I-go brak jest jeszcze od 8 do 10 tysięcy złotych. Do chwili uzyskania tych sum dalsze prace wydawnicze muszą być z konieczności wstrzymane.

Do Wydziału wchodził następujący kol. kol. Leon Ciechomski, Henryk Korwin-Krukowski, Czesław Mikulski (skarbnik), Marcin Pietruszka (sekretarz), Stanisław Płużański, Bohdan Stefanowski, Karol Taylor (przewodniczący) i Czesław Witoszyński.

KOŁA FACHOWE.

I. Koło Ekonomiczne, z powodu chwilowego zawieszenia działalności, sprawozdania nie nadeszło.

II. Koło Górników i Hutników (Warszawskie Koło Stowarzyszenia Polskich Inżynierów Górniczych i Hutniczych). Członkowie Koła są jednocześnie członkami Warszawskiego Koła Stowarzyszenia Polskich Inżynierów Górniczych i Hutniczych. Koło powstało w r. 1921 i ma na celu zrzeszenie naukowo-zawodowe inżynierów górniczych i hutniczych oraz popieranie wzajemnej łączności i niesienie pomocy materialnej kolegom. Ilość czynnych członków wynosiła 53. W ciągu roku Koło odbyło 1 walne zebranie, 4 odczytowe i 9 Zarządu. Na posiedzeniach swoich Koło poruszało następujące sprawy: wewnętrzną organizację Stowarzyszenia Polskich Inżynierów Górniczych i Hutniczych, udział w głównym zarządzie i w zjazdach delegatów Kół, ożywienie życia koleżeńskiego i wzmocnienie jedności, sprawy odczytowe, sprawy Kasy Zapomogowej i na wypadek śmierci i wydawanie zapomóg, współpraca ze Stowarzyszeniem Techników w Warszawie w Komisjach i w Delegacji Kół i Wydziałów. Koło wraz z Radą Stowarzyszenia i Radą Naukowo-Techniczną współpracowało przy opracowywaniu referatów z dziedziny górnictwa i hutnictwa, przedstawionych na ogólnotechniczny Zjazd Techników Zrzeszonych w Poznaniu w czerwcu 1929 r. W roku sprawozdawczym w Kole były wygłoszone następujące referaty: przez kol. inż. Hipolita Gliwica „Główne produkty górnicze i hutnicze w gospodarstwie światowym”, przez prof. Bohdanowicza „Eksploracja pola naftowego”, i przez

prof. J. Morozewicza „O skarbach kopalnych Unji Południowo-Afrykańskiej”.

Wpływy Koła ze składek członkowskich i innych dochodów wraz z saldem z r. 1928 wynosiły zł. 1.793, wydatkowano zaś zł. 923 gr. 45.

Przewodniczącym Koła był kol. Stefan Czarnocki, sekretarzem kol. Edward Szawdyn, skarbnikiem — kol. Stanisław Olszewski. Do Komisji Rewizyjnej należeli kol. kol.: prof. Henryk Korwin-Krukowski, Stanisław Szymanowski i Wacław Urbanowicz.

III. Koło Inżynierów Cywilnych powstało w r. 1920. Do Koła należą b. wychowawcy Instytutu Inżynierów Cywilnych w Petersburgu. Koło ma charakter fachowy i koleżeńcki i liczy 50 członków. Koło odbyło 1 walne zebranie, 8 odczytowych, 9 zarządu i 1 towarzyskie. Na posiedzeniach Koła wygłoszone zostały następujące referaty: przez kol. Bądryńskiego „O wentylacji systemu Aerolux”, przez kol. Srokowskiego „Sprawozdanie ze Zjazdu we Lwowie i przygotowanie programu na ogólny zjazd techników w Poznaniu podczas wystawy”, przez inż. gen. Kątkowskiego „O urządzeniach do oczyszczania ścieków”, przez inż. Bosiackiego „O nowych materiałach budowlanych”, przez kol. Padlewskiego „O małej instalacji ogrzewania centralnego”, przez kol. Matuszewskiego „O nowowznoszonych budynkach kolejowych w Chełmie”, przez kol. Bielskiego „O urządzeniach do oczyszczania ścieków zapomocą przyrządów Oms i Bios”, przez kol. Wąsowicza „O dachach płaskich” i przez kol. Matuszewskiego „O Celolicie, gazo-betonie i stropach systemu Polonia”. Oprócz tego na posiedzeniach Koła komunikowano sobie wzajemnie o sprawach bieżących technicznych, o wyznaczonych większych budowlach w Polsce, o reorganizacji Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie w związku z nowo zatwierdzonym statutem.

Funduszu Koło żadnych nie posiada, składka roczna po zł. 5 od członka wydatkowana jest na pokrycie drobnych wydatków bieżących.

Przewodniczącym Koła był kol. Tomasz Sarjusz-Bielski, zastępcy kol. kol.: Stanisław Mirowski i Felicjan Staniszewski, sekretarze — kol. kol.: Zygmunt Malinowski i Wiktor Roszkowski.

W skład Komisji Rewizyjnej wchodził kol. kol. Maurycy Skirgajło, Michał Kossowski i Adam Henrych.

IV. Koło Inżynierów Doradców i Inżynierów Rzeczoznawców (K. I. D. I. R.) powstało w r. 1913 i liczy członków 20. W roku sprawozdawczym Koło poniosło dotkliwą stratę z powodu zgonu 2-ech członków ś. p. ś. p. Ksawerego Gnoińskiego i Henryka Mierzejewskiego. Koło ma na celu zbliżenie między sobą inżynierów-doradców i inżynierów-rzeczoznawców dla wspólnej pracy w swym zawodzie, oraz do popierania wiedzy technicznej, będącej podstawą ich działalności zawodowej, a także utrzymanie zawodu tego na wysokości zadania. Charakter Koła określa jego regulamin wewnętrzny, który wymienia warunki, jakim powinien odpowiadać inżynier-doradca, a mianowicie: wiedza i doświadczenie, bezstronność oraz niezależność. Regulamin ten zawiera również „Kodeks etyczny”, obowiązujący członków Koła. Koło odbyło Walnych Zebrań 2, posiedzeń Zarządu — 10. Omawiano sprawy, związane z zorganizowaniem V Kongresu Rzeczoznawców w Wiedniu. Koło pośredniczyło w wyborze doradców tech-

nicznych dla różnych instytucyj i osób prywatnych. Koło było reprezentowane przez swego delegata na zjeździe Zarządu Międzynarodowego Związku Inżynierów Doradców w Paryżu. Koło utrzymywało stały kontakt z przedstawicielami stowarzyszeń inżynierów doradców innych państw, należących do F. I. D. I. C. Koło wzięło udział w wydaniu rocznika F. I. D. I. C. na rok 1930. Składka członków Koła wynosiła zł. 15 rocznie od członka i z funduszu tego wpłacono do głównego Zarządu Federacji Inżynierów Doradców zł. 203 gr. 40.

Przewodniczącym Koła był kol. ś. p. Ksawery Gnoiński, sekretarzem — kol. Stanisław Rodowicz i skarbnikiem — kol. Mieczysław Pożaryski.

V. Koło Inżynierów Mierniczych powstało w r. 1918 i liczy obecnie 82 członków. Koło ma na celu pracę naukową na polu zawodowym, przedstawicielstwo zawodowe na zewnątrz, wzajemną koleżeńską pomoc oraz utrzymanie wzajemnych stosunków koleżeńsko-towarzyskich. Koło odbyło w roku sprawozd. 1 walne zebranie, 9 — odczytowych i 4 — zarządu. Ważniejszymi sprawami, poruszanymi na posiedzeniach, były: przepisy o planach sytuacyjnych nieruchomości prywatnej na terenie m. st. Warszawy; rozporządzenie Prezydenta o rozgraniczeniu; parcelacja i regulacja osiedli na tle rozporządzenia Prezydenta z dnia 16.II.1928 r.; reorganizacja wydziału geodezyjnego Politechniki Warszawskiej; nowoczesne instrumenty firmy Wilda; urbanistyka i rola inżyniera-mierniczego w zabudowie i regulacji miast. Koło wzięło udział w Zjeździe Mierniczych w Poznaniu i zajmowało się przygotowaniami do kongresu mierniczych, mającego się odbyć w r. 1930 w Szwajcarji, oraz zorganizowaniem kursu urbanistycznego w celu bliższego zapoznania kolegów z dziedziną projektowania i regulacji miast, miasteczek i osiedli.

Przewodniczącym Koła był kol. Władysław Surmacki, sekretarzem — kol. Mieczysław Malesiński i skarbnikiem — kol. Włodzimierz Kolanowski.

VI. Koło Mechaników liczy członków 148 i ma na celu szerzenie wiedzy technicznej wśród inżynierów i techników przez wygłaszanie odczytów, urządzenie wycieczek i udostępnienie wymiany zdań i poglądów pomiędzy członkami Koła na wspólnych posiedzeniach dyskusyjno-technicznych. W roku sprawozdawczym Koło odbyło 1 walne zebranie, 7 odczytów i 1 posiedzenie Zarządu. W roku sprawozdawczym wygłoszone zostały odczyty o następującej treści: „Odlewanie rur żeliwnych w Polsce sposobem odśrodkowym” przez inż. Gierdziejewskiego, „Nowe silniki lotnicze” przez inż. St. Płużańskiego, „Hamulce zespolone w zastosowaniu do pociągów towarowych” (z przeżroczami i pokazem kinematograficznym) przez inż. Z. Rytle, „Podział kosztów nakładowych fabrykacyjnych na działy” przez inż. A. de Lühe, „Budowa motocykli, wogóle ze szczególnem uwzględnieniem budowy motocykla w P. W.. Sam. przez inż. Fukierera, „Wystawa Gaz i Woda w Berlinie” przez inż. Kolitowskiego. Poza tem na posiedzeniach Koła prowadzone były dyskusje o nowych postępkach w dziedzinie mechaniki i organizacji pracy w celu ogólnego zaznajamiania członków z nowymi metodami, stosowanymi w nowożytnych zakładach przemysłowych.

Przewodniczącym Koła był inż. Włodzimierz Budziński, sekretarzem — kol. Jordan, skarbnikiem — kol. Swierczewski. Członkami Komisji Rewizyjnej byli kol. kol.: Stanisław Krasuski, Stanisław Świątecki i J. Wodzianicki.

VII. Koło Meljoracyjne (Wodno-Meljoracyjne) powstało w r. 1910 i liczy obecnie członków 135, w tej liczbie tylko nieznaczna ilość członków jest członkami Stowarzyszenia Techników (około 40 osób) reszta bywa na posiedzeniach Koła na prawach gości. Koło ma na celu zrzeszenie inżynierów i techników meljoracyjnych w celu omawiania i rozpatrywania spraw i zagadnień z dziedziny techniki meljoracyjnej i pokrewnych nauk przez wygłaszanie odczytów i referatów. Koło odbyło w roku sprawozdawczym 1 walne zebranie, odczytowych — 12 i Zarządu — 3. Na posiedzeniach poruszane były następujące sprawy: 1) polityka kredytowa w Danji, Szwecji i Rzeszy Niemieckiej w dziedzinie meljoracji rolnych, 2) sprawa związku zawodowego pracowników meljoracyjnych, 3) sprawa Polskiego Towarzystwa Meljoracyjnego, 4) sprawa referatu meljoracyjnego na kongres międzynarodowy w Bukareszcie, 5) sprawa uprawnień do wykonywania meljoracji rolnych, 6) doświadczalnictwo torfowe w Szwecji, 7) sprawa „deszczowni“, 8) sprawa konserwacji odpływów, 9) drugi ogólnopolski zjazd meljoracyjny, 10) sprawa nadzorców meljoracyjnych, 11) kryzys gospodarczy, a meljoracje rolne, 12) wzrost obecnych kosztów drenowania, w stosunku do kosztów przedwojennych, 13) sprawa instytutu naukowego meljoracyjnego, 14) zastosowanie ścieków krochmalnianych przy meljoracji łąk, pól i stawów rybnych, 15) sprawa filmu meljoracyjnego. Koło Meljoracyjne w roku sprawozdawczym zorganizowało II Ogólnopolski Zjazd Meljoracyjny w Warszawie, podejmowało akcję utworzenia instytutu naukowego meljoracyjnego i przygotowywało materiały w celu zorganizowania polskiego towarzystwa meljoracyjnego.

Wpływy ze składek członków i gości wyniosły zł. 373 gr. 20, wydatki zaś na korespondencję oraz inne drobne wydatki wyniosły zł. 259.

Przewodniczącym Koła był kol. prof. Stanisław Turczynowicz, zastępcy kol. kol.: Bolesław Powierza i Jan Michalski, sekretarze: kol. kol.: Leonard Gumiński i J. Raczyński, skarbnicy: kol. kol. Wiltold May i Stanisław Sienkowski. W skład Komisji Rewizyjnej wchodził kol. kol. A. Kornella, T. Służewski i E. Ostrowski.

VIII. Koło Naukowej Organizacji powstało w r. 1923. Koło ma na celu badanie zagadnień naukowej organizacji pracy. Ilość członków wynosiła 30. Wobec istnienia obecnie Instytutu Naukowej Organizacji Pracy poprzednia działalność Koła Naukowej Organizacji została przeważnie przeniesiona na grunt Instytutu, wobec tego zainteresowanie poszczególnych członków Koła działalnością Koła na terenie Stowarzyszenia znacznie się zmniejszyło. Pomimo to Zarząd Koła na dwóch swych posiedzeniach w roku sprawozdawczym rozpatrywał możliwości ożywienia działalności Koła na terenie Stowarzyszenia.

Przewodniczącym Koła był kol. Jan Śmigieński, sekretarzem — kol. Włodzimierz Skoraszewski, skarbnikiem — kol. Aleksander Pirowski.

IX. Koło Odlewników powstało w kwietniu 1929 r. Zadaniem Koła jest popieranie rozwoju wiedzy technicznej, teoretycznej i praktycznej w zakresie odlewnictwa. Koło liczyło w roku sprawozdawczym 49 członków rzeczywistych i 27 stałych gości. W roku sprawozdawczym Koło odbyło walnych zebrań — 2, odczytowych — 5 i zarządu — 5. Na posiedzeniach Koła były omawiane następujące sprawy: zawodowe kształcenie odlewników, badanie piasków formierskich, zagadnienia w odlewnictwie glinu i bronzu, piece elektryczne do topienia stali. Koło zorganizowało wysłanie specjalnej delegacji polskiej na Międzynarodowy Zjazd Odlewniczy w Londynie, który się odbył w dn. 11—13.VI. 1929 r., a także zorganizowało przy współudziale M. W. R. i O. P. i Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych Komisję Nauczania formierzy. Komisja ta narazie opracowuje programy tego nauczania, oraz łącznie z Muzeum Przemysłu i Rolnictwa zorganizowała cykl odczytów dla formierzy, a mianowicie: „O błędach odlewniczych” i drugi cykl odczytów w przygotowaniu „O przetapianiu metalu i wiadomości chemji odlewniczej”. W roku sprawozdawczym na posiedzeniach Koła były wygłoszone następujące referaty: prof. J. Czochralskiego „Zagadnienia metaloznawcze w odlewnictwie”, kol. K. Gierdziejewskiego „O zawodowym kształceniu odlewników”, kol. J. Dickmana „O badaniu piasków formierskich”, kol. T. Paszewskiego „Aktualne zagadnienia w odlewnictwie glinu i bronzów”, inż. Morońskiego „Piece elektryczne do topienia stali”. Koło, w porozumieniu z Polskiem Tow. Politechnicznym powzięło inicjatywę zbierania materiałów do opracowania polskiego słownictwa odlewniczego i w tym celu rozeszło do wszystkich członków i stałych gości okólnik. Koło starało się nawiązać bliższy kontakt z członkami, zamieszkałymi na prowincji, w ośrodkach grupujących większą ilość członków i kol. Gierdziejewski pierwsze zebranie urządził w Ostrowcu dla złożenia sprawozdania z działalności Koła Warszawskiego. Poza tem Koło starało się nawiązać kontakt z zawodowym stowarzyszeniem odlewników Czechosłowackich w Brnie. Koło zajmowało się sprawą udziału delegacji polskiej w zjeździe Górnictwa, Metalurgji i Geologii stosowanej, który ma się odbyć w Liège w czerwcu 1930 r.

Przewodniczącym Koła był kol. Jerzy Buzek, wice-przewodniczącym — kol. Kazimierz Gierdziejewski, sekretarzem — kol. Jerzy Dickman i skarbnikiem — kol. Otton Marcinowski. W skład Komisji Rewizyjnej wchodził kol. kol. J. Abratański, F. Giertych i J. Zybent.

X. Koło Techników Cukrowników powstało w r. 1920 i liczy obecnie członków 81. Koło ma na celu zbliżenie pomiędzy sobą techników, zainteresowanych w przemwśle cukrowniczym, popieranie wiedzy technicznej, teoretycznej i praktycznej. Koło odbyło w roku sprawozdawczym 1 walne zebranie, 9 — odczytowych i zarządu — 2, na których były szczegółowo rozpatrywane sprawy urządzenia specjalnego pawilonu cukrowniczego na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, a także wygłaszane były referaty, z pośród których zasługują na specjalną uwagę następujące: inż. W. Rusieckiego: „O procesie odparowania”, inż. Stanisława Sliwińskiego: „Badanie urządzeń elektrycznych w cukrowni „Horodenka” i dyr. K. Strycharzew-

skiego: „Budowa i pierwsza kampanja cukrowni Horodenka“. Koło żadnych składek od członków, należących do Koła, nie pobiera.

Przewodniczącym Koła był dr. Leon Nowakowski, zastępcami kol. kol. Zygmunt Przyrembel i prof. Kazimierz Smoleński, sekretarzem — kol. Józef Chmielewski.

XI. Koło Pracy Społecznej zostało założone w styczniu 1929 r. i ma za zadanie prace inżynierów i techników nad zagadnieniami społecznymi w najszerszym pojęciu. Koło w pierszym roku swego istnienia liczyło 39 członków i odbyło zebrań — odczytowych 4 i zarządu 12. Na posiedzeniach Koło zajmowało się rozpatrywaniem następujących spraw: Cele i zadania instytucji Związku Zawodowego „Praca Polska“. Ustawodawstwo robotnicze i związane z niem świadczenia socjalne (Kasa chorych). Sprawa mieszkaniowa w Polsce, przyczyny i skutki zastoju budowlanego oraz rozwiązanie budownictwa mieszkaniowego.

Wpływy ze składek członkowskich wyniosły zł. 72, wydatki zaś zł. 67 gr. 50.

Przewodniczącym Koła był kol. Czesław Suszyński, sekretarzem i skarbnikiem — kol. Piotr Komorowski.

XII. Koło Inżynierów Lotniczych, wobec chwilowego zawieszenia działalności w roku sprawozdawczym, sprawozdania nie przedstawiło.

XIII. Koło Włókienników, wobec chwilowego zawieszenia działalności, w roku sprawozdawczym sprawozdania nie przedstawiło.

XIV. Wydział Dróg Lądowych i Wodnych, który powstał w r. 1918, wobec powstania pokrewnej organizacji przy Kole koleżeńskim b. wych. Politechniki Warszawskiej pod nazwą „Koła Inżynierów Dróg i Mostów“ zawiesił swą działalność do chwili reorganizacji lub przekazania dotychczasowej swojej działalności nowej organizacji.

XV. Wydział Szkolnictwa Technicznego, wobec chwilowego zawieszenia działalności, w roku sprawozdawczym sprawozdania nie przedstawił.

XVI. Wydział Urządzeń Zdrowotnych Użyteczności Publicznej (W. U. Z. U. P.) egzystuje od r. 1903 i liczy obecnie członków 45. Wydział, jako Koło przy Stow. Techników, ma na celu badanie zagadnień techniki sanitarnej. Wydział odbył w roku sprawozdawczym 2 zebrań odczytowe, na których wygłosili referaty: kol. Zygmunt Rudolf „O higienicznych względach przy stosowaniu osadów kanalizacyjnych do celów nawozowych“ i kol. Adam Kolutowski „Sprawozdanie z wystawy „Gaz i Woda“ w Berlinie“. Oprócz tego specjalna komisja, wybrana z członków Wydziału, odbyła 10 posiedzeń i opracowała projekt polskich norm oczyszczania ścieków. Pod przewodnictwem kol. E. Kątkowskiego Komisja opracowała odpowiednie podstawy dla norm polskich, które mają być opublikowane na drodze prawodawczej, na zasadzie istniejących norm amerykańskich, niemieckich, francuskich, angielskich i rosyjskich.

Przewodniczącym Wydziału był kol. gen. Eugenjusz Kątkowski sekretarzem — kol. Włodzimierz Skoraszewski i skarbnikiem — kol. Mieczysław Strasburger.

KOŁA KOLEŻENSKIE.

1. **Koło Byłych Słuchaczy Politechniki Lwowskiej** powstało w r. 1912 i ma charakter naukowy i towarzyski. Koło odbyło 1 walne zebranie, 4 — zarządu. W sprawach organizacyjnych i administracyjnych. Koło liczyło w roku sprawozdawczym 94 członków. Wpływy ze składek członków wyniosły w roku sprawozdawczym zł. 17 gr. 09, wydatki wyniosły zł. 14 gr. 90.

Przewodniczącym Koła był kol. Władysław Srzednicki, sekretarzem i skarbnikiem — kol. Mieczysław Kanigowski.

2. **Koło Byłych Wychowawców Instytutu Technologicznego w Petersburgu** powstało w r. 1898 (istniało już od r. 1895). Koło liczy obecnie rzeczywistych członków 180 i ma na celu pomoc koleżeńską, podtrzymania stosunków koleżeńskich, rozważanie na posiedzeniach spraw aktualnych, dotyczących się życia techniczno-gospodarczego. Koło odbyło w roku sprawozdawczym 9 walnych zebrań i posiedzeń Zarządu 12, na których poruszane były następujące sprawy: decyzje w sprawach pomocy koleżeńskiej, ułatwianie przez Zarząd Koła legitymowania się kolegów w wypadkach utraty przez kolegów dokumentów w okresie wojny i pobytu ich w Rosji. Na posiedzeniach odczytowych były wygłoszone referaty, dotyczące życia gospodarczego i ekonomicznego, wystawy powszechnej w Poznaniu, kongresów prasy technicznej przez kol. kol. Drewnowskiego, Drzewieckiego, Jeziorańskiego i Pawłowskiego. Z procentów od funduszu, zebranego wśród kolegów z okazji obchodu jubileuszu 100-letniego istnienia Instytutu Technologicznego w Petersburgu, Koło ufundowało stypendjum dla studenta-Polaka, kształcącego się w Politechnice Gdańskiej, z pierwszeństwem dla studenta, należącego do korporacji akademickiej „Helania” w Gdańsku.

W roku sprawozdawczym wpływy Koła wyniosły zł. 8.952 gr. 26, wydatki na zapomogi wyniosły zł. 900. Pozostałość z roku 1928 wyniosła zł. 17.697 gr. 44 i r. 1929 zł. 8.052 gr. 26. razem zł. 25.749 gr. 70; z tej sumy wniesiono, jako depozyt, do Kasy Stow. Techników zł. 24.000, na pomniki w Gdyni i we Lwowie zł. 500, koszty administracyjne wyniosły zł. 326 gr. 15, w kasie pozostało zł. 923 gr. 55.

Przewodniczącym Koła był kol. Wacław Wańkiewicz, zastępcą — kol. Jan Jeziorański, sekretarzem — kol. Jerzy Bronikowski i Bronisław Sopoćko, skarbnikiem — kol. Stanisław Nehring, gospodarzami i organizatorami zebrań koleżeńskich byli kol. kol. Ryszard Kaszuba i Symforjan Drewnowski.

3. **Koło Byłych Wychowawców Moskiewskiego Instytutu Inżynierów Komunikacji** powstało w r. 1924, liczy obecnie 53 członków, ma charakter koleżeńsko-towarzyski i fachowy, Koło odbyło 1 Walne zebranie, 1 — odczytowe i 4 — zarządu. Dobrowolne składki członków w ciągu roku są ofiarowywane na fundusz pożyczkowy Koła Inżynierji Lądowej Studentów Politechniki Warszawskiej, jako fundusz zapomogowy dla członków tej korporacji. Suma zebranych składek wynosi zł. 4.880.

Przewodniczącym Koła był kol. Julian Staszewski, sekretarzem kol. Adam Wyleżyński, skarbnikiem — kol. Henryk Jezierski, człon-

kami Komisji Rewizyjnej byli kol. kol. Bronisław Duchnowski i Andrzej Koczan.

4. Koło Byłych Wychowanców Politechniki Kijowskiej powstało w r. 1922, ma charakter towarzyski i ma na celu utrzymanie łączności między kolegami, oraz wzajemną pomoc. Koło liczy 183 członków i w roku sprawozdawczym odbyło walnych zebrań 1, odczytowych 7 i zarządu — 8, na których wygłoszone były przez kolegów referaty poświęcone rozwojowi przemysłu polskiego w różnych gałęziach w okresie ostatniego 10-lecia oraz stanowi obecnemu przemysłu w Polsce i państwach obcych. W roku sprawozdawczym, w miesiącu maju, Koło dało inicjatywę zorganizowania Zjazdu wychowanców wszystkich wyższych uczelni z czasów przedwojennych w Kijowie.

Ogólne wpływy ze składek członkowskich, od dłużników, z różnych wpływów, saldo na 1.I.1929 r. i rachunek Kasy Pogrzebowej wyniosły zł. 2.089 gr. 44. Wydatki zaś wyniosły zł. 366, wobec czego saldo na 1.I.1930 r. wyniosło zł. 1.723 gr. 44.

Przewodniczącym Koła był kol. Antoni Romanowski, sekretarzem — kol. Jerzy Krause, skarbnikiem — kol. Michał Łopuszański i kol. Aleksander Wejkert. Członkami Komisji Rewizyjnej byli kol. kol. Wacław Błazejowski, Michał Dowgird, Paweł Kuczyński, Fabian Piskorski i Mieczysław Zawadzki. Delegatem do Rady Delegatów kol. Michał Łopuszański, zastępcą — kol. Stanisław Emme.

5. Koło Byłych Wychowanców Politechniki Warszawskiej powstało w r. 1909 i ma na celu utrzymanie łączności pomiędzy kolegami i wzajemną pomoc koleżeńską. Koło liczyło 120 członków i odbyło 1 walne zebranie, 1 — odczytowe i 8 — zarządu. Na swych posiedzeniach Koło zajmowało się sprawami: ukonstytuowaniem spółdzielni mieszkaniowej, zlikwidowaniem długu Koła Szkolnego Inżynierów, b. wych. Politechniki Warszawskiej i przygotowaniem listy adresowej kolegów do druku. Staraniem Koła została wmurowana tablica pamiątkowa w gmachu Politechniki Warszawskiej dla uczczenia zasłużonego prof. s. p. Wiktora Biernackiego.

Wpływy Koła w roku sprawozdawczym wyniosły zł. 1390 gr. 87, wydatki wyniosły zł. 1.194 gr. 80.

Przewodniczącym Koła był kol. Lucjan Orłowski, zastępcą — kol. Józefat Kozielski, sekretarzem — kol. Wacław Gaładyk, skarbnikiem — kol. Mieczysław Kanigowski. Członkami Komisji Rewizyjnej byli kol. kol. Franciszek Żaryn i Władysław Waloński.

6. Koło Byłych Wychowanców Uniwersytetu w Nancy powstało w r. 1923 i liczy członków 65, z której to liczby tylko nieznaczna część jest członkami Stowarzyszenia, reszta bywa na prawach gości. Koło ma na celu wzajemną pomoc koleżeńską, szczególnie pomoc młodszym kolegom Polakom, studującym na uniwersytecie w Nancy. Koło odbyło 1 walne zebranie, 8 — zarządu, na których poruszano sprawy podziału funduszy składowych na zapomogi dla studentów Polaków Uniwersytetu w Nancy, sprawy wewnętrznej organizacji Koła i sprawy zawodowe. Koło ufundowało w budującym się Domu Akademickim w Nancy pomieszczenie dla dwóch studentów Polaków, zebrawszy na ten cel około 12.000 franków. Całość fundacji wyniesie jednak około 25.000 fr. fr.

Składki członków w roku sprawozdawczym wyniosły zł. 553 pozostałość z r. 1928 zł. 722 gr. 08, wydatki zaś (pożyczka dla studentów-Polaków) zł. 785 gr. 70 i różne wydatki zł. 487.

Przewodniczącym Koła był kol. Jan Pędzich, wice-przewodniczącym — kol. Stefan Twardowski, skarbnikiem — kol. Mieczysław Buczwiński, sekretarzem — kol. Czaykowski. W skład Komisji Rewizyjnej wchodził kol. kol.: Bolesław Janczewski, Władysław Hartwig i Władysław Barthel.

7. Koło Darmsztadczyków powstało w r. 1924 i ma na celu wzajemne zbliżenie, łączność towarzyską, wzajemną pomoc, szerzenie wiedzy technicznej przez wygłaszanie referatów, działalność społeczną. Koło liczyło 54 członków i odbyło walnych zebrań 2, odczytowych — 1 i zarządu — 3, na których zdecydowano o sprawie przekazania dawniejszej akademickiej biblioteki w Darmsztadzie Tow. Kresów Zachodnich oraz powzięło ważną uchwałę, dotyczącą obowiązku solidarności koleżeńskiej, wyrażającej się w obowiązku udzielania kolegom w pierwszym rzędzie wolnych posad w instytucjach lub przemysłowych zakładach. Na jednym z posiedzeń odczytowych kol. H. Sztark wygłosił referat o stosunkach panujących w obecnej chwili w Rosji Sowieckiej, w której kol. S. przez czas dłuższy zajmował stanowisko w Konsulacie Polskim.

Wpływ ogólny ze składek i dobrowolnych ofiar na fundusz im. kol. ś. p. Ruskiewicza wyniósł zł. 1.039 gr. 15, wydatki wyniosły zł. 114 gr. 13.

Przewodniczącym Koła był kol. Piotr Januszewski, zastępca przewodniczącego — kol. M. Zembrzusi, sekretarzem — kol. Mieczysław Kępiński, skarbnikiem — kol. Bolesław Truskolaski. Członkami Komisji Rewizyjnej byli kol. kol. Witold Ściągalski i Alfred Binzer.

8. Koło Inżynierów Dróg i Mostów powstało w r. 1924 i ma na celu zjednoczenie inżynierów dróg i mostów, wychowawców Polskich Politechnik dla podtrzymywania stosunków koleżeńskich i współpracy na polu techniczno-naukowym oraz obronę interesów zawodowych. Ilość członków Koła wynosiła 302, jednakże nie wszyscy są jeszcze członkami Stowarzyszenia Techników. Koło odbyło w roku sprawozdawczym 1 walne zebranie, odczytowych — 6 i zarządu — 18, na których Koło zajmowało się ukonstytuowaniem sekcji budown. sekcji odczyt., dyskutowano w sprawie uprawnień budowl. i org. odczytów na terenie Stow. Techników. Na jednym z piątkowych odczytów w Stowarzyszeniu kol. Przesłępski wygłosił referat p. t.: „Racjonalizacja budownictwa”. Odczyt ten posłużył tematem do zainicjowania w porozumieniu z Zarządem Stowarzyszenia instytucji, która zajmowałaby się sprawami potaniania kosztów budownictwa. Koło starało się wzmóc współzycie towarzyskie przez branie liczniejszego udziału w środowych zebraniach Koła Zebrań Towarzyskich, jak również Koło zwraca się stale z apelem do młodszych kolegów o jak najliczniejsze wstępowanie do Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie.

W roku sprawozdawczym wpływy ze składek członkowskich wyniosły zł. 3.672, wydatki zaś zł. 3.138.

Przewodniczącym Koła był kol. Józef Różański, sekretarzem — kol. Stanisław Jachimowski, skarbnikiem — kol. Wincenty Grobicki. Do Komisji Rewizyjnej wchodził kol. kol. Leon Schmidt i kol. Janisław Haciewicz.

9. Koło Inżynierów Komunikacji Byłych Wychowañców Petersburskiego Instytutu Komunikacji powstało w r. 1919 i ma charakter koleżeński, liczy 200 członków, w tej liczbie pewien odsetek nie jest członkami Stow. Techników, którzy bywają na posiedzeniach Koła w charakterze gości, są jednak członkami pokrewnych Stowarzyszeń, należących do Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych. W roku sprawozdawczym Koło odbyło 3 walne zebrania, 5 — odczytowych i 8 — zarządu, na których omawiane były przeważnie sprawy zapomóg, udzielanych kolegom i sprawy organizacyjne. Koło urządzało co pewien czas zebrania koleżeńskie, na których członkowie Koła dzielili się wrażeniami z odbytych delegacyj służbowych, wycieczek lub podróży własnych.

Wpływy ze składek członkowskich wraz z saldem z roku 1928 i ofiarami wyniosły zł. 4.046 gr. 59, wydatki zaś wyniosły zł. 314 gr. 75 i na zapomogi wydano zł. 1.506 gr. 10.

Przewodniczącym Koła był kol. Józef Mrozowski, sekretarzem i skarbnikiem — kol. Zygmunt Gidlewski. W skład Komisji Rewizyjnej wchodził kol. kol. Stefan Sztolcman i Leon Rosengart, delegatami do Rady Delegatów byli kol. kol. Bronisław Mosdorf i Stefan Offenberg.

10. Koło Inżynierów Uniwersytetu Leodyjskiego (Polska Sekcja A. I. Lg.) powstało w r. 1919 i liczy członków miejscowych 50 i zamiejscowych około 40. Koło ma charakter towarzysko-zawodowy, gdyż łączy i zrzesza b. wych. Uniwersytetu w Liège i dąży do zacieśniania węzłów koleżeńskich, a jednocześnie Koło jest członkiem, jako Sekcja Polska, Stowarzyszenia Inżynierów, którzy ukończyli szkołę w Liège (Association des Ingenieurs Sorties de l'Ecole de Liège), Stowarzyszenia w Belgji, Francji i Rumunji zostające pod honorowem przewodnictwem Króla Belgów. Koło odbyło w roku sprawozdawczym 8 walnych zebrań, 1 — odczytowe i 5 — zarządu. Ważniejszymi sprawami, któremi się zajmowało Koło, było nawiązanie kontaktu z Polakami studjującymi w Belgji, dążąc do wskrzeszenia byłej „Bratniej Pomocy Studentów Polaków w Belgji“, sprawa rewindykacji dawnych zobowiązań studentów-Polaków względem tej instytucji. Koło rozpatrywało wzięcie udziału w pracach A. I. Lg. w związku z wystawą, mającą się odbyć w Liège i Antwerpii w r. 1930. Poza tem Koło rozpatrywało na specjalnem posiedzeniu sprawę koncesji Harimanna w Polsce, sprawę samopomocy w wyszukiwaniu posad dla kolegów, sprawę reprezentacji Sekcji Polskiej A. I. Lg. w centrali w Belgji. Koło w roku sprawozdawczym poniosło niepowetowaną stratę z powodu zgonu ś. p. inż. Ksawerego Gnoińskiego, długoletniego przewodniczącego Koła, który ze względu na swoje stosunki w Belgji był łącznikiem pomiędzy Kołem a centralą A. I. Lg. w Belgji.

Przewodniczącym Koła był kol. Maciej Rogowski, sekretarzem kol. Robert Przybyłowicz, skarbnikiem — kol. Leon Nowicki. Koło

żadnych regularnych składek od członków nie pobiera, a niezbędne wydatki kancelaryjne pokrywa z dorywczych składek, zbieranych wśród obecnych na posiedzeniach.

11. Koło Inżynierów Wyższej Szkoły Technicznej w Moskwie powstało w r. 1919, liczy 56 członków i ma na celu zjednoczenie kolegów, którzy ukończyli b. Wyższą Szkołę Techniczną w Moskwie, utrzymując między sobą łączność i informując się wzajemnie o postępach technicznej wiedzy współczesnej przez wygłaszanie referatów i pogadank, a także ma na celu okazywanie kolegom wzajemnej pomocy przez udzielanie rad i wskazówek fachowych oraz okazywanie pomocy w otrzymywaniu pracy. Koło odbyło w roku sprawozdawczym 1 walne zebranie, 4-odczytowe i 6-zarządu. Referaty były wygłoszone przez kol. M. Odlanickiego-Poczobuta p. t.: „o piecu elektrycznym do topienia stali”, przez kol. Ciechanowskiego „o nowem rodzaju promieniowania” przez kol. Odlanickiego-Poczobuta „o organizacji pracy w zakładach mechanicznych Lilpop, Rau i Loewenstein”. Koło żadnych składek od członków nie pobiera.

Przewodniczącym Koła był kol. Michał Odlanicki-Poczobut, zastępcą przewodniczącego kol. kol. Zygmunt Mańkowski i Gustaw Hensel, sekretarzem — kol. Jerzy Ciechanowski.

12. Koło Sportowe powstało w r. 1927 i ma na celu szerzenie wśród członków Stowarzyszenia i ich rodzin zamiłowania do sportów. Koło liczy 74 członków i odbyło 6 posiedzeń Zarządu, na których poruszana była sprawa organizacji sekcji wioślarskiej i sportów zimowych, sprawa budowy przystani na Wiśle oraz budynku, mieszczącego szatnię na terenie placów tenisowych w Parku Paderewskiego. Koło w roku sprawozdawczym urządziło Bal pod nazwą „Młodych Techników”, osiągając z nadwyżek wpływów nad wydatkami tej imprezy pewien fundusz, zużytkowany na prace przygotowawcze zamierzonej budowy.

Ogólny wpływ Koła w roku sprawozdawczym wyniósł złotych 2.207 gr. 37, wydatki zaś łącznie z kosztami dzierżawy placów tenisowych i wioślarskich nad Wisłą wyniosły zł. 152 gr. 39.

Przewodniczącym Koła był kol. Józef Wadzyński, sekretarzem kol. Jan Szeller, skarbnikiem — kol. Zdzisław Pogonowski. W skład Komisji Rewizyjnej wchodził kol. kol. Ryszard Kaszuba, Edmund Telakowski, Michał Zembrzuski, Jerzy Gosiewski, Zygmunt Lewandowski.

13. Koło Wawelberczyków powstało w r. 1912, jako Koło b. wych. Szkoły Mechaniczno-Technicznej im. Wawelberga i Rotwanda i liczy 155 członków (55 członków Stowarzyszenia Techników i 100 członków na prawach gości). Koło odbyło w roku sprawozdawczym 1 walne zebranie, 1—odczytowe i 20—zarządu, na których omawiane były następujące sprawy: zorganizowanie zjazdu w dn. 19 — 20 maja 1929 r., sprawa uczczenia pamięci zmarłych profesorów s. p. Z. Straszewicza i W. Biernackiego przez zorganizowanie uroczystych obchodów i ufundowanie pamiątkowej tablicy i nagrobka, wreszcie omawiana była sprawa ujęcia uprawnień techników przez odpowiednie ustawy rządowe.

Wpływy ze składek członkowskich i różnych wyniosły zł. 9.888 gr. 78, a wydatki wyniosły zł. 8.042 gr. 63.

Przewodniczącym Koła był kol. Mieczysław Kłossowski, sekretarzem — kol. Walerjan Wiśniewski i skarbnikiem — kol. Ignacy Myszczyński. W skład Komisji Rewizyjnej wchodził kol. kol. Goebel, Pirowski, Zalewski.

14. Koło Zebrań Towarzyskich powstało w r. 1923 i ma na celu organizowanie zebrań towarzyskich dla członków Koła, członków Stowarzyszenia wogóle i ich rodzin oraz dla wprowadzonych gości, ułatwiając bliższe wzajemne zapoznawanie się rodzin członków. Na dzień 31 grudnia 1929 r. Koło liczyło 102 członków Stow., a wraz z rodzinami (73 osoby) 175 osób. Do Koła należą przedstawiciele prawie wszystkich Kół koleżeńskich, istniejących przy Stowarzyszeniu. W roku sprawozdawczym Koło odbyło 1 walne zebranie, posiedzenia zaś zarządu odbywały się w miarę potrzeby, na których omawiane były sprawy związane z pracami organizacyjnymi urządzanych wieczornic towarzyskich, śródomowych zebrań towarzyskich, mających ściślejszy charakter zebrań dla członków, i ich rodzin, należących do Koła, organizacja wycieczek, majówek, wreszcie organizacja dorocznego tradycyjnego Balu Inżynierskiego Stow. Techników i zabaw dla dzieci członków Stow. W roku sprawozdawczym zmarło dwóch członków Koła ś. p. kol. Ksawery Gnoiński i kol. Henryk Voellnagel oraz ś. p. Jadwiga Baranowiczówna, siostra członka Koła, kol. Romana Baranowicza. W ciągu roku wypisało się z Koła 8 osób, nowych członków przybyło 6 osób. W roku sprawozdawczym Koło zorganizowało 6 wieczornic tanecznych, 37 śródomowych składkowych zebrań koleżeńskich, jedną wycieczkę — majówkę do Konstancina w czerwcu, jedną zabawę dziecięcą dla dzieci członków Stow. i wprowadzonych gości w dn. 27 października 1929 r., która ze względu na liczną frekwencję dzieci wykazała celowość urządzania tego rodzaju zabaw na terenie Stowarzyszenia, wreszcie Koło zorganizowało w dniu 1 lutego tradycyjny „Bal Inżynierski” Stowarzyszenia. Koło starało się nawiązać bliższy kontakt z innymi Kółami koleżeńskimi przy Stow. Techników w celu skoordynowania ich działalności na polu towarzyskim. Do Zarządu Koła z głosem doradczym wchodził t. zw. „Komitet Pań”, jako komisja organizacyjna wszystkich zebrań towarzyskich. Do komitetu tego wchodziły panie: Machlejdowa, Wendrowska, Sznerrowa, Ładzina, Plejewska, Steckiewiczowa, Ślewińska, Frelichowa, Siwińska, Douglasowa, Radłowska i Żarynowa.

Wpływy z wejściowych biletów na wieczornice taneczne, na składkowe herbatki śródomowe, ze składek rocznych członków, wpisowego od nowowstępujących członków i ich rodzin i różne nieprzewidziane wpływy Koła (za wynajem serwisów obcym organizacjom, oraz przekazana przez Radę Stow. nadwyżka osiągnięta z „Balu Inżynierskiego”) wyniosły ogółem zł. 14.226 gr. 27, a wraz z pozostałością z r. 1928 zł. 15.127 gr. 10, wydatki zaś organizacyjne, administracyjne, odnowienie i zakup inwentarza, ofiary na różne cele społeczne wyniosły zł. 13.423 gr. 92.

Przewodniczącym Koła był kol. Artur Machlejd, zastępcami kol. kol. Ryszard Kaszuba i Celestyn Steckiewicz, sekretarzem — kol. Jan Siwiński, skarbnikiem — kol. Michał Zembrzusi. W skład

Komisji Rewizyjnej wchodzili kol. kol. Ignacy Suchodolski, Tytus Świeściakowski i Stanisław Płużański.

15. Polsko-Francuski Związek Inżynierów powstał, jako Koło przy Stowarzyszeniu jeszcze w r. 1924 pod nazwą: „Sekcja Polsko-Francuska Inżynierów Cywilnych przy Kole Inżynierów Komunikacji b. wych. Petersburskiego Instytutu”. Dopiero w roku 1929 na Walnem Zebraniu Stowarzyszenia w dn. 17 maja został zatwierdzony regulamin odrębnego Koła pod nazwą Związku. Związek ten ma na celu zbliżenie inżynierów francuskich i polskich na gruncie fachowo-reprezentacyjnym i towarzyskim. Związek ten liczy około 100 członków, zamieszkałych częściowo w Polsce, a częściowo we Francji. Związek odbył 3 walne zebrania, 1 — odczytowe i 13 — zarządu, na których omawiane były sprawy organizacji wycieczki członków Stow. Inżynierów Cywilnych we Francji do Polski w czasie trwania Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu. Wycieczka ta odwiedziła również Warszawę, gdzie odbyła się w gmachu Stow. Techników akademja i przyjęcie gości. W czasie tej akademji przedstawił Stow. Inżynierów Cywilnych we Francji p. Moutier udekorował medalem tego Stowarzyszenia członka Związku prof. Stanisława Kunickiego, za prace prof. Kunickiego wydrukowane w miesięcznikach Stowarzyszenia Inżynierów Cywilnych. Związek ułatwił kilku studentom Politechniki Warszawskiej odbycie praktyki na linii kolejowej du Nord we Francji.

Wpływy Koła wyniosły zł. 6.377 gr. 70, wydatki zł. 5. 959 gr. 62.

Przewodniczącym Koła był kol. Juljan Eberhardt, sekretarzem — kol. Stanisław Zawadzki, skarbnikiem — kol. Antoni Sobociński. W skład Komisji Rewizyjnej wchodzili kol. kol.: Witold Wierzbicki i Roman Czarnota-Bojarski.

16. Stowarzyszenie Filistrów Welecji powstało w r. 1907 i liczy obecnie wraz z pewną ilością gości, b. wych. Politechniki w Rydze, nie będących członkami Stow. Techników, osób 350. Stowarzyszenie ma na celu wzajemną pomoc członkom, a także przyznawanie zapomóg członkom korporacji studenckiej „Welecja”. Stowarzyszenie dokładało w dalszym ciągu dużo starań do wykończenia dwóch kondygnacji i wyprowadzenia pod dach t. zw. „Domu Weleckiego”, w którym znajduje schronienie kilkunastu akademików korporacji „Welecja”, a który służy jednocześnie jako miejsce zebrań dla członków Stowarzyszenia i ich rodzin.

Przewodniczącym Stowarzyszenia był kol. Kazimierz Kiersnowski, zastępcą — kol. W. Trapszo, sekretarzem — kol. J. Krzyżkiewicz, skarbnikiem — kol. Jan Łusakowski. Sprawozdania finansowego Koło nie przedstawiło. W skład Komisji Rewizyjnej wchodzili kol. kol. S. Butkiewicz, Z. Kaftal, A. Machlejd, M. Karzewski i J. Wolski.

17. Związek Filistrów Arkonji, założony w r. 1920, jako Koło przy Stowarzyszeniu Techników, a istniał już od r. 1908. Związek ma na celu utrzymanie łączności pomiędzy kolegami, członkami b. korporacji „Arkonja” w Rydze i obecnej korporacji w Warszawie, pomoc koleżeńską oraz opiekę moralną dla studentów korporacji „Arkonja” w Warszawie oraz pomoc dla wdów i sierot po Filistrach. W roku sprawozdawczym Związek odbył walnych zebrań 3, posiedzeń

zarządu — 21, na których omawiane były sprawy stypendjalne, kasy pomocy, sprawa obchodu 50-letniego jubileuszu istnienia „Arkonji” i różne sprawy, dotyczące organizacji filisterskich.

Sprawozdanie finansowe zostało przedstawione w oddzielnej odbitce, z którego wynika, że z preliminowanej na rok 1929 sumy wpływów zł. 64.285 gr. 07 wpłynęło zł. 62.810 gr. 82, wydatki zaś wyniosły zł. 57,214 gr. 99.

Przewodniczącym był kol. Jan Pałowski, sekretarzem — kol. Roman Daszyński i skarbnikiem — kol. Lucjusz Iwiński. W skład Komisji Rewizyjnej wchodził kol. kol. Bolesław Narolski, Stanisław Trepkowski i Ludwik Bergson.

18. Związek Filistrów Gdańskiej Korporacji Z. A. G. „Wisła” (b. Koło Karlsruheńczyków), powstał w r. 1925 i ma na celu opiekę moralną i nadawanie kierunku ideowego oraz pomoc materialną Gdańskiej Akademickiej Korporacji „Wisła”. Związek odbył w roku sprawozdawczym 1 walne zebranie, odczytowych — 8 i zarządu — 10, na których rozpatrywano przeważnie sprawę organizacji pomocy studentom Polakom w Gdańsku, sprawę zrzeszenia wszystkich polskich organizacji filisterskich, sprawę Kasy Samopomocy dla potrzebujących kolegów — studentów, a także były wygłaszane krótkie referaty i pogadanki.

W roku sprawozdawczym na fundusz samopomocy zebranych było zł. 7,000, ze składek dorywczycych zł. 5,000, które zużyte były na bieżące potrzeby korporacji.

Przewodniczącym Związku był kol. Wacław Manduk, sekretarzem — kol. Janusz Wyganowski i skarbnikiem — kol. Henryk Rukóżyo. W skład Komisji Rewizyjnej wchodził kol. kol. Zygmunt Kapaon i Nowakowski.

1929. 621.165:621.313.00.4
 Przgl. Elektr. Nr. 1.
 KONORSKI BOLESŁAW. Ciekawy wypadek uszkodzenia turbozespołu. 960 sł. + 2 rys.
1929. 621.316.98
 Przgl. Elektr. Nr. 1.
 (Red). W sprawie przepisów na piorunochrony. 360 sł.
1929. 621.316
 Przgl. Elektr. Nr. 1 i 2.
 Rozwój urządzeń rozdzielczych (wed. W. Hutter'a E. T. Z. zesz. 40). 3670 sł.
1929. 621.33:624(468.2)
 Przgl. Elektr. Nr. 1.
 Projekt budowy kolei elektrycznej pod cieśniną Gibraltarską. (R. G. E. T. t. XXIII, Nr.1 8, str. 139 B). 130 sł.
1929. 621.316
 Przgl. Elektr. Nr. 1.
 Rozdzielanie energii w miastach i miasteczkach (The Electrician T. C. Nr. 2611, str. 662, 3). 690 sł.
1929. 621.3.00.3(43)
 Przgl. Elektr. Nr. 1.
 Niemiecka gospodarka elektryczna w 1925 r. (E. T. Z. zesz. 50, str. 1818). 270 sł. + 2 tab.
1929. 658+06:621.3(433)
 Przgl. Elektr. Nr. 1.
 Ze sprawozdania Bawarskiego Związku Rewizyjnego za r. 1927. (Z materj. Minist. R. P. E. T. Z. Nr. 31, str. 1164). 240 sł.
1929. 621.33
 Przgl. Elektr. Nr. 1.
 System trakcji z rekuperacją prądu The Tramway and Railway World, T. XVIII, str. 123, '470 sł.
1929. 621.319
 Przgl. Elektr. Nr. 1.
 Wpływ wyładowań atmosferycznych na przewody elektryczne (Dones Konsul). 160 sł.
1929. 625(44)
 Przgl. Elektr. Nr. 1.
 Sprawozdanie z działalności kolei francuskich w r. 1927). (Revue Générale des Chemins de Fer, Nr. 2—II—47). 250 sł. + 1 tab.
1929. 621.311(485)
 Przgl. Elektr. Nr. 1.
 Działalność państwowych elektrowni w Szwecji w r. 1927 (E. T. Z. z. 49, str. 1793). 130 sł. + 1 tab.
1929. 31:621.311
 Przgl. Elektr. Nr. 1.
 Statystyka elektryczna. Obrót energii elektrycznej w zakładach o mocy ponad 5000 kw. Komunikat Min. Rob. Publ. za wrzesień. 1928 r. 1 tab.
1929. 621.316
 Przgl. Elektr. Nr. 2, 3 i 4.
 JABŁOŃSKI BOLESŁAW inż. elektr. Dzwonoopornikowe, jako element konstrukcyjny przyrządów elektrycznych. 6400 sł. + 9 rys. + 9 tab.
1929. 621.3(woj. Poznańskie)
 Przgl. Elektr. Nr. 2.
 ŚLIWIŃSKI STANISŁAW. Uwagi w sprawie elektryfikacji województwa Poznańskiego. 1520 sł. + 1 map.
1929. 621.3.00.3(44)
 Przgl. Elektr. Nr. 2.
 Gospodarka elektryczna w Zagłębiu Saary. (Z materj. Min. R. P. E. T. Z.; Nr. 10, 399—401). 320 sł.
1929. 621.4:553.94
 Przgl. Elektr. Nr. 2.
 Silnik na pył węglowy. (Z materj. M. R. P.). 500 sł.
1929. 621.32:625.282
 Przgl. Elektr. Nr. 2.
 Oświetlenie elektryczne na parowozach (A. E. G. Mitteilungen 1928. Nr. 2, 57). 240 sł.
1929. 37:621.3
 Przgl. Elektr. Nr. 2.
 Szkolnictwo. Studium technologiczne. 540 sł.
1929. 063:621.3(43)
 Przgl. Elektr. Nr. 3.
 XXXIII Zjazd Elektrotechników Niemieckich. (E. T. Z. Nr. 39, str. 1451—1458. Nr. 40, str. 1487—1493, Nr. 41 str. 1522—1525). 2100 str.
1929. 374:621.3(42)
 Przgl. Elektr. Nr. 3.
 Projekt szkolenia pomocniczego personelu elektrotechnicznego w Anglii. (The El. T. Cl. Nr. 2629; str. 423, 433—4). 1190 sł.

(Początek Regulaminu patrz przed tekstem).

f) Chłopcy nie mają prawa upominać się u grających o jakiegokolwiek nadatki za podawanie piłek.

g) Za każdą opłatę wydawany jest kwit. Każdy płacący obowiązany jest żądać kwitu.

h) W razie zamknięcia kortów z powodu niepogody należności nie zwraca się, a tylko przenosi się na następną grę.

5. Zamawianie kortów.

Korty zamawiać mogą tylko członkowie najwcześniej na tydzień, a najpóźniej na dzień naprzód w Kancelarii Stowarzyszenia Techników (Czackiego 3-5) codziennie w godz. od 10—14 i od 19—21 u uprawnionego przedstawiciela Sekcji.

Zamówień kortów bez opłaty nie przyjmuje się.

6. Odszkodowania i kary.

Wszelkie niszczenie urządzeń i obiektów Sekcji jest wzbronione. Osoba, która spowodowała jakąkolwiek stratę materialną, winna zapłacić odszkodowanie w wysokości ustalonej przez Gospodarza Sekcji. Za gości ponoszą odpowiedzialność członkowie wprowadzający.

Niestosujących się do powyższego regulaminu Gospodarz Sekcji ma prawo usunąć z kortów i odebrać prawo wstępu na nie.

7. Zmiany Regulaminu.

Zarząd Sekcji, w porozumieniu z Zarządem Koła Sportowego, ma prawo zmian i uzupełnień powyższego regulaminu, po zaakceptowaniu przez Zarząd Stowarzyszenia.

Zarząd Sekcji Tennisowej.

Międzynarodowa Wystawa Komunikacji i Turystyki w Poznaniu w roku 1930-ym.

od 6-go lipca do 10-go sierpnia.

Wydane zostało Zarządzenie o Ulgach Taryfowych dla osób pojedynczych i grup wycieczkowych zwiedzających Wystawę Komunikacyjną.

XI Zjazd Delegatów Związku P. Z. T., odbędzie się w dniach 14 i 15 czerwca r. b. we Lwowie (patrz program podany w Nr. 14 Wiadomości).

V Kongres F. I. S. — Federacji Inżynierów Słowiańskich w 1930 roku, odbędzie się w Pradze Czeskiej w dniach 20—21 czerwca.

CENY OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia są zamieszczane przed tekstem i za tekstem, wyłączając 1-ą i 2-ą stronę okładki.

Ceny wynoszą w złotych

		1 raz	2 razy	3 razy	6 razy	12 razy
za	$\frac{1}{1}$ str.	140	270	390	750	1400
"	$\frac{1}{2}$ "	85	170	250	480	930
"	$\frac{1}{4}$ "	55	100	150	290	570
"	$\frac{1}{8}$ "	30	60	88	172	335
"	$\frac{1}{16}$ "	18	34	50	83	105

Ogłoszenia na trzeciej stronie okładki 25% drożej, na ostatniej stronie okładki 50% drożej. Specjalnie zamawiane miejsca 20% drożej

Za papier specjalnego koloru zwykłej grubości dolicza się 25% za papier grubszy pocztówkowy dolicza się 150%.

Ceny powyższe obowiązują do czasu ogłoszenia zmian w „Wiadomościach”.

Wymiar jednej strony wynosi 155×170 mm. „Wiadomości” wychodzą we wtorki co tydzień.

Zgłaszanie ogłoszeń winno być conajmniej na tydzień przed terminem wyjścia.

DEKLARACJA

Ja, niżej podpisany (nazwisko lub firma)

zamawiam niniejszem ogłoszenie w „Wiadomościach Z. P. Z. T.” na następujących warunkach:

- 1) Format ogłoszenia
- 2) Razy
- 3) Czas powtarzania
- 4) Miejsce, w którym pożądanе jest umieszczenie ogłoszenia
- 5) Ilość klisz do ogłoszenia
- 6) Cena zł.
- 7) Specjalne uwagi:

Podpis

Do Redakcji
„WIADOMOŚCI ZWIĄZKU
POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH“

WARSZAWA
ul. Czackiego 3/5

(Początek patrz 2 str. okładki).

- 40—**POTRZEBNY TŁOMACZ MŁODY INŻYNIER** lub **TECHNIK** (mechanik) do tłumaczenia z języka niemieckiego na polski. Konieczna dokładna znajomość terminologii technicznej. Posada stała.
- 42—Jest do odstąpienia przedstawicielstwo na Polskę firmy wszechświatowej sławy, wyrabiającej maszyny papiernicze, siła i bębny. Bliższe informacje tel. 150-62 o godz. 13—15.
- 44—Magistrat m. Równego ogłasza konkurs na stanowiska: a) Architekta miejskiego z uposażeniem VI grupy i b) zastępcy architekta miejskiego z uposażeniem VII grupy. Do podania należy załączyć życiorys i odpisy dokumentów stwierdzających: 1) obywatelstwo polskie, 2) ukończenie wyższych studjów arch., 3) stosunek do służby wojskowej, 4) świadectwo pracy.

POSZUKUJĄ PRACY:

- 65—Inżynier-mechanik, specjalność maszyny rolnicze — traktory, transmisje, projekty fabryk, znajomość konstrukcji i fabrykacji, organizator-kalkulator, zna języki: niemiecki, polski, rosyjski.
- 67—Inżynier-chemik, cukrownik — ostatnio sekretarz techniczny, 22 lata praktyki, dobry organizator — poszukuje posady w cukrownictwie lub w sekretarjacie technicznym.
- 69—Inżynier-elektryk z 3-letnią praktyką przy budowie i eksploatacji sieci elektrycznych wysokiego i niskiego napięcia zmieni posadę od zaraz.
- 71—Młody Inżynier-elektryk poszukuje posady. Specjalność prądu silne.

PATENTY na wynalazki

Rejestracja wzorów i znaków towarowych
w Kraju i zagranicą.

Skargi i obrony we wszystkich instancjach
Urzędu Patentowego.

I. MYSZCZYŃSKI

INŻYNIER PRZYSIĘGLY RZECZNIK PATENTOWY
WARSZAWA. UL. HOŻA 50, TEL. 259-10

KLASYFIKACJA DZIESIĘTNA

OPIS SYSTEMU SKRÓCONE TABLICE

Do nabycia w Kancelarji Stow. Techników Polskich
w Warszawie.

WYCIECZKI

organizowane przez

**Sekcję Wycieczkową Koła Sportowego
przy Stow. Techników w Warszawie**

dla Kolegów-Członków Zw. P. Z. T., Ich rodzin i osób poleconych.

I.

Wycieczka wypoczynkowa

od 30 czerwca do 1-go, ewent., 15 sierpnia

Warszawa — Bukareszt (2 dni) — Warna (6 dni) — Konstantynopol — okrętem z Warny (4 dni) — Sofja (2 dni) — Belgrad (1 dzień) — Budapeszt — statkiem z Belgradu (3 dni) — Wieś węgierska (7 dni) — Warszawa.

Dodatkowe 14 dni — Austria lub Czechosłowacja.

II.

Wycieczka na Międzynarodową Wystawę do Belgji

od 14 czerwca do 1 lipca

Warszawa — Liège (3 dni) — Bruksella (2 dni) — Antwerpja (2 dni) — Ostenda (5 dni) — Berlin (1 dzień) — Warszawa

Przewidziane dodatkowe zwiedzania okolicznych miejscowości. Wycieczki odbędą się przy udziale „minimum“ 30 osób.

Koszt minimalny będzie podany w następnym numerze „Wiadomości“. Prośba o jaknajprędzsze zapisywanie się.

III.

Wycieczka do Ameryki

na VI Międzynarodowy Kongres Drogowy

odjazd 26 września z Hamburga

Koszt minimalny: 2500 zł. bez względu na ilość osób,

Dodatkowe wycieczki po Ameryce: 3-dniowa — 50 dol.,

6-dniowa — 93 dol., 16-dniowa — 275 dol.

SEKCJA WYCIECZKOWA na życzenie Sz. Kolegów udzieli bliższych informacji oraz załatwi w Warszawie potrzebne formalności.